

СВОБОДА

Видає Український Народний Союз

Пам'ятаймо
про
Україну!

Рік 126, ЧИСЛО 21, П'ЯТНИЦЯ, 24 ТРАВНЯ 2019 РОКУ

1893

Vol. 126, No. 21, FRIDAY, MAY 24, 2019

\$2.00

ПРОВІДНА ТЕМА ДНЯ

Шостий президент присягнув на вірність

Петро Часто

Київ. Будинок Верховної Ради. 10-та година ранку. Вся Україна затамувала подих: за парламентською трибуною – її новообраний президент. Він кладе праву руку на Конституцію України і на Пересопницьке Євангеліє і проказує:

„Я, Зеленський Володимир Олександрович, волею народу обраний Президентом України, заступаючи на цей високий пост, урочисто присягаю на вірність Україні. Зобов'язуюсь усіма своїми справами боронити суверенітет і незалежність України, дбати про благо Вітчизни і добробут Українського народу, обстоювати права і свободи громадян, додержуватися Конституції України і законів України, виконувати свої обов'язки в інтересах усіх співвітчизників, підносити авторитет України у світі“.

Сталось! Голова Конституційного суду Наталія Шаптала повідомляє депутатів і український народ, що В. Зеленський вступив на президентський пост.

Вже вшосте чує Україна цей текст присяги, а таке враження, мовби вперше. Мабуть, у сесійній залі, а може, і в усьому суспільстві, не було жодної душі, котру не торкнуло б живе співчуття до людини, що взялася за державне кермо, не маючи найменшого провідницького досвіду. Але щось же він мусить тримати у свідомості і в серці, якщо так сміливо завдає собі на плечі цю немилосердно тяжку ношу.

„Білою вороною“ виглядав Президент В. Зеленський серед зібраної у Верховній Раді старої і всім набридливої української політичної еліти – тертих і перетертих „калачів“. Окрім депутатів, у залі – усі попередні очільники України, за винятком ганебного втікача Віктора Януковича, Прем'єр-міністр Володимир Гройсман, багато високих гостей з різних країн: Президент Грузії Саломе Зурабішвілі, Литви – Даля Грібаускайте, Латвії – Раймондс Вейоніс, Естонії – Керсті Кальюлайд, Угорщини – Янош Адер, голова меджлісу Азербайджану Октай Асадов, очільник сенату Казахстану Бектас Бекназаров, віце-президент Туреччини Фуат Октай, голова сенату Чехії Ярослав Куберев, віце-президент Європейської комісії з питань енергетичного союзу Марош Шевич, Міністер закордонних справ Польщі Яцек Чапутович і Молдови – Тудор Ульяновський, заступник прем'єр-міністра Білорусі Ігор Ляшенко. Також були присутні чільні урядовці з Болгарії, Вірменії та Румунії, Німеччини, Австрії, Великої Британії та Ірландії, Японії, Словаччини, делегація від Вселенського патріархату.

Делегацію США очолював Секретар Департаменту енергетики Рік Пері, членами її були спеціальний представник Державного департаменту з питань України Курт Волкер, Посол США до Європейського Союзу Гордон Сонд-

(Закінчення на стор. 11)

Зеленський склав присягу президента України

Новообраний Президент України Володимир Зеленський 20 травня склав присягу на вірність українському народові. (Фото: Офіційне інтернет-представництво Президента України)

КИЇВ. – Новообраний Президент України Володимир Зеленський 20 травня склав присягу на вірність українському народові на урочистому засіданні Верховної Ради. Текст присяги В. Зеленський зачитав, поклавши руку на Конституцію України та Пересопницьке Євангеліє.

Присутні на засіданні слухали зачитування присяги президентом стоячи. Після цього головуючий на засіданні Голова Верховної Ради Андрій Парубій запросив Президента В.

Зеленського зайняти офіційне місце президента України у Верховній Раді.

Голова Центральної виборчої комісії Тетяна Сліпачук вручила В. Зеленському посвідчення президента України. Голова Конституційного суду Наталія Шаптала вручила В. Зеленському знак президента, булаву та гербову печатку.

До парламенту В. Зеленський вирушив пішки з Маріїнського парку, де поспілкувався з

(Закінчення на стор. 16)

Інавгураційна промова Президента України Володимира Зеленського

Новообраний Президент України Володимир Зеленський 20 травня склав присягу на вірність українському народові на урочистому засіданні Верховної Ради. Інавгураційна промова вміщена нижче подана Офіційним інтернет-представництвом Президента України.

Дорогі українці!

Після моєї перемоги на виборах мій шестирічний син сказав: „Та! По телевізору кажуть, що „Зеленський – Президент“. Виходить, що я теж президент?!“. І тоді це прозвучало як жарт, але згодом я зрозумів, що насправді це істина. Тому що кожен з нас президент.

Не 73 відс., які за мене голосували, а всі 100 відс. українців. Це не моя, це наша спільна перемога. І це – наш спільний шанс. За який ми несемо спільну відповідальність. І щойно – не тільки я складав присягу. Кожен з нас поклав руку на Конституцію і кожен з нас присягнув на вірність Україні.

Уявіть собі гучні заголовки: „Президент не платить податків“, „Президент напідпитку промчав на червоне світло“, „Президент потихеньку краде, бо „всі ж так роблять“. Ви згодні, що це ганьба?

Ось що я маю на увазі, коли кажу, що кожен з нас – президент. Відсьогодні кожен з нас несе відповідальність за країну, яку ми залишимо своїм дітям.

Кожен з нас, на своєму місці, зможе зробити все для розквіту України.

Європейська країна починається з кожного.

Ми обрали шлях до Європи, але Європа – не десь там. Європа ось тут (у голові – ред.). І коли вона буде ось тут – тоді вона з'явиться і ось тут – у всій Україні.

І це – наша спільна мрія. Але у нас є і спільний біль. Кожен з нас загинув на Донбасі. Кожного дня ми втрачаємо кожного з нас. І кожен з нас – переселенець. Ті, хто втратив власний дім... І ті, хто відчинив двері власного дому, розділивши біль.

(Закінчення на стор. 5)

УКРАЇНА ЗА ТИЖДЕНЬ

■ В Україні буде День Батька

КИЇВ. – Президент Петро Порошенко 18 травня підписав указ про встановлення в Україні нового свята – Дня Батька з метою створення сприятливих умов для зміцнення інституту сім'ї як основи суспільства і визнання на державному рівні ролі батька у вихованні дітей. („Укрінформ“)

■ Отримали громадянство України

КИЇВ. – 17 травня колишньому депутату Державної думи Росії Іллі Пономарьову і сестрі Олега Сенцова Наталії Каплан дали українське громадянство. І. Пономарьов був єдиним депутатом Держдуми Росії, який у березні 2014 року проголосував проти приєднання Криму до Росії. Кілька років тому Держдума Росії достроково позбавила його депутатської недоторканності. Н. Каплан, двоюрідна сестра українського режисера О. Сенцова, який перебуває в ув'язненні в російській колонії, добивається звільнення брата і через це понад два роки тому переїхала до Києва з Москви. 18 травня Президент України Петро Порошенко підписав укази про надання громадянства Україні кінематографістові Юрієві Грузінцеву, викладачеві Києво-Могилянської бізнес-школи Михайлові Винницькому та голові Адміністрації морських портів Райвісу Вецкагансу. (BBC)

■ Подалися у відставку

КИЇВ. – 16 травня перша заступниця голови Верховної Ради, уповноважена президента з мирного врегулювання ситуації на Донбасі Ірина Геращенко подалася у відставку з посади уповноваженої та представника України у гуманітарній підгрупі Тристоронньої контактної групи у Мінську. І. Геращенко перебувала на посаді з червня 2014 року. 17 травня Міністер закордонних справ Павло Клімкін написав заяву про відставку з цієї посади. 17 травня Секретар Ради національної безпеки та оборони (РНБО) Олександр Турчинов подав заяву про відставку у зв'язку із припиненням повноважень президента України, який призначав його на посаду. 3 травня Президент України Петро Порошенко звільнив свого позаштатного радника Олега Медведєва. 18 травня звільнив свого прес-секретаря Святослава Цеголка, радників президента Ігоря Гриніва, Лешека Бальцеровича, Андерса Фог Расмуссена, Сергія Квіта, Олександра Пасхавера, Марію Гайдар, Юрія Бірюкова, Ірину Луценко від виконання обов'язків представника президента України у Верховній Раді та І. Геращенко від виконання обов'язків уповноваженого президента України з мирного врегулювання ситуації в Донецькій та Луганській областях. (Радіо Свобода, „Укрінформ“)

■ Суд арештував генерала Аллерова

КИЇВ. – Солом'янський районний суд Києва обрав колишньому командувачеві Національної гвардії генерал-полковникові Юрієві Аллерову запобіжний захід у вигляді арешту з можливістю внесення застави у розмірі 4.8 млн. грн. Національне антикорупційне бюро України 14 травня оголосило підозру Ю. Аллерову та ще двом особам у заволодінні майном Головного управління Національної гвардії на суму 81.64 млн. грн. („Укрінформ“)

■ Філарет заявив про помилку

КИЇВ. – 15 травня Почесний Патріарх Православної Церкви України Філарет назвав помилковим своє рішення висунути Епіфанія на посаду предстоятеля ПЦУ. Про це він заявив на своїй прес-конференції. За його словами, Епіфаній уникає спілкування з ним: „Я йому рекомендації давав на початку, що треба робити – він зробив протилежне. Зараз він зі мною не спілкується за винятком кількох разів і не телефонує“. 9 травня Філарет заявив, що Українська Православна Церква Київського Патріархату ще існує, допустив її відділення і заявив, що уповноважений скликати для цього церковний собор. (Радіо Свобода)

МІЖНАРОДНА РЕАЛЬНІСТЬ

Чому не працює Будапештський меморандум?

Сергій Панасюк

Тема Будапештського меморандуму вже неодноразово й на різні лади тлумачилася в пресі різними експертами. І читачам напевно дивно, що знову за неї хтось „взявся“. Проте, мені здається, що дуже часто аналіза Будапештського меморандуму (далі – Меморандум) відбувалася заповітеною та однобоко.

Активна фаза дискусій щодо дії та положень Меморандуму почалися з початком збройної агресії Росії та її бойовиків проти України. Постало питання про невиконання положень Меморандуму з боку Росії та зобов'язань (допомоги) з боку інших підписантів. Багато хто думає, що Меморандум – це самостійний документ. Це не зовсім так. Як стає зрозуміло з самої назви („Меморандум про гарантії безпеки у зв'язку з приєднанням України до Договору про нерозповсюдження ядерної зброї“), він є додатковим документом до Договору про нерозповсюдження ядерної зброї (далі – Договір). Договір є міжнародним документом, який має на меті не допустити ядерної війни та вжити всіх можливих заходів для безпеки народів, ратифікований 188 країнами-членами Організації Об'єднаних Націй. Цікаво, що в останньому абзаці Договору, міститься нагадування про те, що, відповідно до Статуту ООН, держави в своїх міжнародних стосунках повинні утримуватися від загрози силою чи її застосування проти територіальної недоторканності або політичної незалежності будь-якої держави.

Тобто, вже два міжнародні документи (навіть без меморандуму) кажуть про заборону членам ООН нападати на інших членів. А порушення відповідних міжнародних договорів є підставою для розгляду даного питання в Раді Безпеки ООН та в Міжнародному суді. Нагадаю, що сторонами Меморандуму є Україна, Сполучене Королівство Великої Британії та Північної Ірландії, Сполучені Штати Америки та Російська Федерація. Читаємо перший абзац і одразу – „бінго!“ Сторони зобов'язуються поважати незалежність і суверенітет та існуючі кордони України, та ще й відповідно до принципів Заключного акту Організації з безпеки і співробітництва в Європі.

Ще один міжнародний документ (вже третій, не враховуючи Меморандум), що був порушений Кремлем. Другий абзац, як то кажуть, взагалі „за Фройдом“: „... Сторони підтверджують їх

зобов'язання утримуватися від загрози силою чи її використання проти територіальної цілісності чи політичної незалежності України, і що ніяка їхня зброя ніколи не буде використовуватися проти України...“.

Абзац четвертий: „... Сторони підтверджують їх зобов'язання домагатися негайних дій з боку Ради Безпеки Організації Об'єднаних Націй з метою надання допомоги Україні... в разі, якщо Україна стане жертвою акту агресії...“ Ще б додати: „... агресії з боку сторони-гаранта даного Меморандуму...“.

Було б смішно, якби не так сумно (чи – жахливо). А от у випадку порушення зобов'язань, відповідно до Меморандуму, Сторони повинні проводити консультації. Як бачимо, зобов'язання дуже „конкретні“, а от механізм їх виконання – не дуже. Або переговори (з агресором), або звернення до Ради Безпеки ООН, де Росія має право вето. Та найголовніше, на чому я намагався акцентувати вище: навіть якщо б не було Меморандуму, напавши на Україну, Росія порушила три міжнародні документи. Вимагаючи міжнародної реакції (та реакції „гарантів“) на дії Росії, ми, по суті, вимагаємо виконання додатку до Договору, не враховуючи те, що сам Договір та інші міжнародні документи були сплюндровані міжнародним злочинцем та „володарем права на вето“.

Ми маємо зрозуміти, що весь світ намагається уникнути повномасштабної Третьої світової війни та не гнівати „навіженого сусіда“, дбаючи про власні інтереси, громадян та політичні рейтинги. Проте, міжнародна спільнота напевно забула, для чого створювалася ООН та яким був сумний досвід „Ліги Націй“.

З іншого боку, якщо посудити прагматично, не існує (і напевно не може існувати) безпристрасного „міжнародного поліцейя“, який би міг вгамувати міжнародного розбишаку, тим паче з такими ресурсами (і природними, і військовими), без ризику розпочати повномасштабну світову війну.

От і маємо, що Будапештський меморандум – то лише крапля в морі міжнародної правової несправедливості чи наляканості, а може й імпотенції.

УНІАН

Сергій Панасюк – конституціоналіст, кандидат юридичних наук, професор катедри Українсько-Американського Університету Конкордія.

Світовий Конгрес Українців вітає Президента Володимира Зеленського

СКУ

КИЇВ. – Світовий Конгрес Українців привітав нового Президента України Володимира Зеленського на церемонії інавгурації якого у Верховній Раді України в Києві СКУ мав приємність бути репрезентованим.

Президент СКУ Павло Грод та Віце-президент СКУ і Президент Українського Конгресового Комітету Америки Андрій Футей були офіційними представниками української діаспори на цій церемонії та пов'язаних з нею заходах.

„Від імені 20-мільйонної української діаспори я привітав Президента Володимира Зеленського та запевнив його у відданості Світового Конгресу Українців і його мережі в понад 60 країнах світу питанню захисту територіальної цілісності України і її громадян у боротьбі з військовою агресією Росії“, – заявив П. Грод.

СКУ став єдиною міжнародною громадською організацією, представники якої взяли участь в урочистому засіданні Верховної Ради України 20 травня з нагоди складання присяги на вірність народу України її новообраним Президен-

том Зеленським.

У своєму інавгураційному слові Президент Зеленський відзначив, що сьогодні нараховується 65 млн. тих, кого народила українська земля, та наголосив, що Україні потрібні знання, досвід і ментальні цінності діаспори. Він закликав українців повертатися в Україну, пообіцявши надати українське громадянство тим, які готові будувати нову, сильну і успішну Україну.

Під час урочистого прийняття з нагоди інавгурації Президента Володимира Зеленського (зліва): Посол Канади в Україні Роман Вашук, Президент СКУ Павло Грод, Міністер оборони Канади Гарджит Саджан та голова Місії України при НАТО Вадим Пристайко. (Фото: СКУ)

До 75-их роковин депортації кримських татар: сталінський терор і путінська анексія

Ірина Штогрін
Радіо Свобода

У травні 1944 року сталінський режим підготував і здійснив силами НКВС-НКДБ спецоперацію примусового виселення корінного народу Криму – кримських татар. Їх загнали у товарні вагони і повезли у Сибір і Середню Азію. Внаслідок депортації загинув майже кожний другий представник кримськотатарського народу. Тепер Росія, анексувавши Крим, знову чинить тиск на кримських татар.

Весна буяла. Природа ігнорувала війну, яскрава зелень радувала очі, а напоєне пахощами квітів повітря вмикало інстинктивне бажання жити. У цей час – вранці 18 травня 1944 року – у домівки кримських татар прийшли люди зі зброєю.

Понад 32 тис. бійців військ НКВС обходили усі помешкання кримських татар і оголошували ультиматум: у найкоротший час взяти все необхідне, дітей і немічних старих, повантажитися на вантажівки і під конвоем їхати до залізничних станцій.

Тих, хто чинив опір, за свідченнями очевидців, розстрілювали на місці.

Нажаханих людей на залізниці „під зав'язку набивали” у товарні вагони.

До четвертої години дня 20 травня 1944 року кримських татар у Криму не стало.

Їх відправили в Узбекистан, Казахстан, Таджикистан, а також у Росію – в Марійську АРСР, на Південний Урал і в Костромську область.

Під час кількатижневої дороги депортованих майже не годували і не поїли. Туалетом слугувала дірка у підлозі вагона.

У телеграмі на ім'я Сталіна НКВС прозвітував про виселення 183,155 осіб. В основному, це були жінки, діти і люди похилого віку. Бо ж чоловіки в цей час ще воювали на фронтах Другої світової війни у лавах Червоної армії.

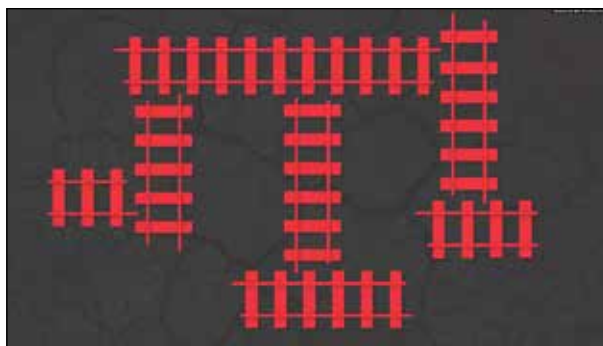
Самі кримські татари нарахували 423,100 депортованих.

Від нелюдських умов перевезення, а також у перші роки після переселення загинуло понад 46 відс. депортованих кримських татар.

Але й у місцях спецпоселень, завдяки своїй терплячості і працелюбності, кримські татари зуміли пристосуватися і вижити.

Тоді ж, 4 липня 1944 року, НКВС офіційно поінформував Сталіна про те, що спецоперація „переселення кримських татар” завершена.

Але згодом з'ясувалося, що забули про родини кримських татар, які жили на Арабатській

Логотип меморіальних заходів до 75-х роковин депортації кримських татар.

стрілці. Щоб не накликати „гнів вождя”, 20 липня карателі вигнали людей із домівок, посадили на старий баркас і затопили його в Азовському морі. Тих, хто намагався врятуватися, доби́ли із кулемета.

14 липня 1944 року до Криму дозволили переселитися 51 тис. людей, переважно росіян. Їм надали для проживання опустілі оселі кримських татар. Заселення Криму російськомовним населенням набуло масового характеру, бо 17,000 спорожнених кримських колгоспних господарств потребували робочих рук.

30 червня 1945 року радянська влада скасувала автономію Кримської АРСР і приєднала Крим до Російської РФСР.

Чому депортували кримських татар?

Депортація кримських татар є колосальним порушенням прав людини і великим злочином із точки зору сучасного міжнародного права. З огляду на кількість людських жертв, на думку деяких дослідників, депортацію можна прирівняти до геноциду.

Ось як пише автор одного з новітніх досліджень із історії примусових міграцій в СРСР Павло Полян: „Несправедливість... - у самому прецеденті „покарання народів”, що підміняв судові розгляди проти конкретних осіб. Незалежно від будь-якої статистики, приписування колективної провини й застосування колективного покарання за ознакою етнічної належності є серйозним злочином проти людяності, нарівні зі взяттям та розстрілом заручників”.

Але 75 років тому депортація кримських татар не була чимось особливим для загальної людожерської політики СРСР.

Спочатку Ленін, а за ним Сталін оголошували „ворогами радянської влади” цілі верстви

(Закінчення на стор. 17)

УКРАЇНА ЗА ТИЖДЕНЬ

■ Коломойський повернувся в Україну

ДНІПРО. – 16 травня відомий підприємець Ігор Коломойський на літаку групи „Приват” приземлився на летовищі Дніпра. У літаку, яким він прилетів із Герцлії (Ізраїль) до Дніпра, перебували також народний депутат від партії „Відродження” Андрій Шипко і співвласник „95-го кварталу” Тимур Міндіч. На запитання, чим він займеться в першу чергу, І. Коломойський відповів, що не знає. (BBC)

■ Затримали хабарників

КИЇВ. – Військова прокуратура 17 травня затримала групу посадових осіб на чолі з виконувачем обов'язків голови Державної служби зайнятості України Валерієм Ярошенком. Причина затримання – звинувачення у хабарництві під час будівництва об'єктів соціального призначення. Під контролею правоохоронців шахраям було передано майже 500 тис. грн. В. Ярошенко займав посаду з серпня 2016 року, до цього він був заступником Міністра соціальної політики України. Працівники Головного управління власної безпеки Державної фіскальної служби (ДФС) України спільно з працівниками Генеральної прокуратури України затримали двох працівників слідчого управління фінансових розслідувань Міжрегіонального головного управління ДФС – Центрального бюро для обслуговування великих платників. Останні в процесі досудового слідства у кримінальному провадженні створили умови для перешкоджання господарській діяльності одного з підприємств Києва та вимагали перерахувати на особистий банківський рахунок 230 тис. грн. за непроведення обшуків на підприємстві. Після надходження грошей на наданий ними банківський рахунок службових осіб затримано. (BBC)

■ Проти нагородження Василя Думи

МОСКВА. – Українська громада Росії („Український Конгрес”) 12 травня закликала Президента України Петра Порошенка скасувати нагородження голови ради Об'єднання українців Росії (ОУР) Василя Думи орденом „За заслуги” I ступеня. У 2004-2011 роках В. Дума був „делегований” російською владою на посаду голови ОУР, Федеральну національно-культурну автономію „Українці Росії”, щоб „пристебнути український громадський рух в Росії до офіційної політики Кремля”, що викликало спротив в українських організаціях і у 2009 року Рада ОУР звільнила В. Думу з посади. На цьому громадська діяльність В. Думи в діаспорі закінчилась. „Указ є плювок в очі українству Росії і повною дискредитацією роботи українського уряду та Міністерства закордонних справ України на теренах української діаспори”, – наголосили підписанти. Вони вимагають вибачення перед усіма активістами української діаспори в Росії та закликають до негайного скасування положення указу про нагородження В. Думи. („Українська правда”)

■ Генералів стало більше

КИЇВ. – Кількома указами Президент України Петро Порошенко присвоїв генеральські звання групі державних службовців. 25 березня присвоєно звання генерал-лейтенанта начальника Східного територіального управління Національної гвардії України Юрієві Лебедєві, звання генерал-майора першому заступникові начальника Національної академії Національної гвардії України Олександрові Морозові. 2 травня генералом армії став голова Державної прикордонної служби Петро Цигикало, підвищені у генеральських званнях ще п'ять прикордонників. Стали генерал-майорами заступник голови Служби безпеки України (СБУ) Вадим Полярков, начальник Центру спеціальних операцій СБУ Олександр Устименко, ще п'ять службовців СБУ. 3 травня у Збройних силах генерал-лейтенантами стали шість осіб, генерал-майорами 10 осіб. В українській армії є 155 генералів, але за перші 15 років незалежності в Україні було присвоєно 637 генеральських звань. („Українформ”, Адміністрація Президента України)

Родина депортованих кримських татар. (Фото: krymr.org (RFE/RL))

АМЕРИКА І СВІТ

■ Трамп помилував колишнього маґната

ТОРОНТО. — Білий Дім оголосив 15 травня, що Президент Дональд Трамп надав повне президентське помилування колишньому маґнатові засобів масової інформації (ЗМІ) Конрадові Блекові, котрий колись був власником газет „Chicago Sun-Times”, лондонської „The Daily Telegraph”, „The Jerusalem Post” та ряду інших малих газет в США й Канаді. У 2007 році він був засуджений до трьох років ув'язнення за обшарування інвесторів та перешкодження правосуддя. Апеляційний суд скасував два вирокі, але підтвердив інші два. 74-літній К. Блек є одним з найбільших оборонців Д. Трампа в Канаді, де президент є дуже непопулярним. Коли Д. Трамп щойно розпочинав свою президентську кампанію в 2015 році, К. Блек написав у консервативному журналі „National Review”, що ЗМІ та існуючі політичні сили несправедливо очорнюють його. Минулого року К. Блек видав книжку під заголовком „Дональд Дж. Трамп: Президент як ніхто інший”. Його помилування підтримувало багато особистостей, включно з колишнім Державним секретарем Генрі Кісінджером. („Associated Press”)

■ Звинуватили Іран за атаку

ДУБАЙ, Об'єднані Арабські Емірати. — Савді Арабія 16 травня звинуватила Іран за атаку, проведену безпілотниками 14 травня на савдійські нафтопроводи. Савдійський принц Халід бін-Сальман, котрий є сином Короля Сальмана бін-Абдулазіза і заступником міністра оборони країни, заявив, що атака була „проведена за наказом режиму в Теграні”. Північний англо-мовний офіціоз уряду „Арабські новини” закликав, щоб США провели „хірургічні” атаки на Іран, подібно як вони вчинили в Сирії, коли вважали, що тамтешній уряд користувався хемічною зброєю в громадянській війні. („Associated Press”)

■ Нью-Йорк бере на приціл хмародери

НЬЮ-ЙОРК. — Посадник Нью-Йорку Бил де Блазіо відзначив „День Землі” 22 квітня оголошенням, що місто стане більш „зеленим” через зменшення вуглецевого сліду на будинках, які є символами міста – хмародерами. Він сказав, що місто заборонить традиційні хмародери, зроблені зі скла і заліза, тому що вони не є енергоефективними. Ця заборона мала б до 2030 року зменшити викиди на 40 відс. порівняно з 2005 роком. Це збігається з плянами демократів у Конгресі, котрі просять „Нову, зелену угоду”. Клясичні хмародери, які споруджено в 1960-их роках, тепер будуть дозволені тільки якщо вони будуть енергоефективними. Інакше їхнім власникам загрожує кара до 1 млн. дол. („MSN”)

■ Помер історик Джан Лукакс

ФІНІКСВІЛ, Пенсильванія. — Визначний історик і професор Джан Лукакс помер 6 травня в своїм домі у Фініксі, де він проживав понад шість десятиліть. 95-літній Дж. Лукакс народився в Мадярщині. Його батько був католиком, а мама єврейка, котра повернулася на католицизм. Дж. Лукакс закінчив студії історії на Будапештському університеті. Після війни, коли Мадярщина попала під советську окупацію, він емігрував до США. Спочатку він вчив на Колумбійському університеті в Нью-Йорку, а відтак був професором історії в Честнат Гил Коледжі біля Філадельфії впродовж 1946-1994 років. Він також був професором-гостем на університетах Колумбія, Джанс Гапкінс, Ла Саль, Принстон і Будапештському університеті. Дж. Лукакс був авторитетом історії Східної Європи. Він написав 35 книжок, всі англійською мовою, яка не була його рідною. Однією з його головних тем була Холодна війна і місце Східної Європи в ній. Другою його темою була Друга світова війна, особливо постаті Вінстона Черчіля і Адольфа Гітлера. Його книжка „П'ять днів у Лондоні” стала основою кінофільму „Найтемніша година” у 2017 році. Дж. Лукакс аргументував, що Холодна війна ніколи не була конфліктом між комунізмом і демократією, а радше боротьбою між Росією і США. Його похорон відбудеться 5 червня. („The Philadelphia Inquirer”)

ТІНЬ ОЛІГАРХА НАД УКРАЇНОЮ

„ПриватБанк”: на крок ближче до катастрофи

Сергій Фурса

Адміністративний суд Києва відхилив апеляційну скаргу Національного банку України на визнання незаконним його розпорядження про перевірку „ПриватБанку”.

Якщо витлумачити це рішення простою мовою, то суд вирішив, що Національний банк не мав права перевіряти „ПриватБанку”. Тобто олігарх Ігор Коломойський і його компанія не заперечують, що вони натворили у банку. Лише кажуть, що Національний банк не мав права схопити їх за руку. І суд з ними погоджується, визнає незаконним прямий обов'язок Національного банку. Бо НБУ — регулятор. І перевіряти банки — його прямий обов'язок.

Тепер до визнання незаконною націоналізації „ПриватБанку” залишився лише один крок. І. Коломойський звів спусковий гачок і приклав револьвер до голови України. Так йому насправді простіше вести переговори.

Який прямий наслідок цього рішення? Наразі — жодного. Ключова справа ще не розглядається. І ще залишається надія, що І. Коломойський просто таким чином готує переговорну позицію. Що теж неприємно і загрожує наслідками, але, по-перше, не матиме такого руйнівного ефекту, а по-друге, — буде колись, потім, у майбутньому. Не завтра. Не раптово.

Що буде, якщо рішення про незаконність приватизації „ПриватБанку” стане чинним? Для цього тепер потрібне тільки рішення апеляції від імені якогось невідомого судді. Про це вже мовлено-перемовлено. З одного боку, це означатиме ліквідацію „ПриватБанку” з відповідними втратами для клієнтів фінансової установи. І паніку у банківській системі та на валютному ринку. З іншого боку, — це зруйнує співпрацю України з міжнародними партнерами, від Міжнародного валютного фонду до Європейського Союзу, від Світового банку до США. Як наслідок — повноцінна економічна катастрофа. Венесуеля. Все, як пропонує І. Коломойський. Український шлях. Фігурально висловлюючись, українцям доведеться приносити на Майдан свої збереження. Бо дефолт обнулить їх сам собою.

Чи знає про це І. Коломойський? Так. І може піднімати ставки. Щоб поставити українську владу і українське суспільство перед вибором: або економічна катастрофа, або угода з ним,

яка дозволить пробачити олігархові все, що він накоїв. Розморозити його активи. Усунути для нього загрозу розрахунку з українськими платниками податків. А новообраному президентові вона дозволить пояснити народові, чому вони пробачили олігархові. „Так було треба”, все заради країни і схожі розмови. Під дулом револьвера біля скроні люди схильні погоджуватися з аргументами людини, яка тримає цей револьвер. Ба більше, може навіть виникнути стокгольмський синдром, коли жертва стане на місце того, хто погрожує їй зброєю. Зрозуміє його. Вибачить. Виправдовуватиме.

Але важливо пам'ятати, що якщо таку махінацію українське суспільство прийме, то її ніколи не приймуть і не розумітимуть наші західні партнери, наші друзі, які підтримують нас останні п'ять років. А їхня підтримка після цього може зупинитися.

І тепер — ключове питання: чи бачимо ми сценарій швидкої катастрофи? Коли ухвалить рішення, а далі — хоч потоп. Ні, ми не знаємо, який сценарій нас чекає. Вибір між зволіканням і бліцкригом. Між жахливим сценарієм і катастрофою. Це — найстрашніше.

Люди, які називають себе командою обраного президента, стверджують, що Володимир Зеленський не повинен втручатися у правосуддя. І не впливати на процес. Гарна позиція. Гарна демагогія. Бо в ідеальній системі і за реформованих судів так би й було. Але не в Україні. Не зараз. І люди, які кажуть, що президент не повинен втручатися, розуміють, що означає таке „невтручання”. Вони чудово знають, що якщо не буде політичної волі зупинити І. Коломойського, то він отримає будь-яке потрібне йому рішення суду в Україні. Він зможе довести там, що сонце сходить на заході, а Валерія Гонтарева вбила Кеннеді.

Прямим завданням президента, звісно, є сприяння повному реформуванню судової системи. Та поки цього не сталося, поки суди у нас такі, які є, обраний президент зобов'язаний зробити все, щоб захистити національні інтереси України. Якщо він не робитиме цього, це означатиме одне — зраду. Зраду національних інтересів та гру на боці олігарха проти народу України.

„Високий замок”

Сергій Фурса – фінансовий експерт, Київ.

Уникнути банкрутства!

Олександр Белявський

Користуючись необізнаністю 99 відс. українців щодо стосунків між банками та регулятором, яким є Національний банк України, олігарх Ігор Коломойський нині розказує байки про націоналізацію „ПриватБанку”. Ця націоналізація коштувала державі шалених 5.5 млрд. дол., але це була вимушена дія, бо банкрутство цього банку коштувало б ще дорожче.

Перебіг подій виглядав так.

У неділю, 18 грудня 2016 року, правління Нацбанку України визнало „ПриватБанк” неплатоспроможним та завело туди свою адміністрацію. Того ж вечора Кабінет міністрів прийняв рішення увійти у капітал банку і стати власником усіх 100 відс. акцій установи. Для фінансування „діри” у 148 млрд. грн., яку виявили у „ПриватБанку”, Міністерство фінансів випустило облігації на суму 43 млрд. грн. Такі дії у ті вихідні були необхідними, щоб у понеділок вранці вкладники „ПриватБанку” не атакували відділень банку, а заспокоїлися, отримавши гарантію від держави щодо своїх заощаджень.

Цьому передували два тижні інтенсивних перемовин власників банку І. Коломойського та Генадія Боголюбова з урядом. Вкладники не припиняли забирати гроші з рахунків. Треба було негайно щось робити, бо до нового року банк став би неспроможним виплачувати гроші. Це означало б, що 20 млн. вкладників втратили свої заощадження. Розуміючи наслідки, уряд був готовий на націоналізацію, незважаю-

чи на високу ціну.

Один з пунктів угоди між власниками та державою і Національним банком передбачав непереслідування власників банку (І. Коломойського та Г. Боголюбова) за виведення за кордон 2 млрд. дол. з „ПриватБанку”. Це був кредит, який Національний банк видав ПриватБанкові згідно з програмою рефінансування. За цей кредит власники „ПриватБанку” дали заставу, яку Національний банк оцінив достатньою. Відтак, в разі набуття і продажу заставного майна, Національний банк не мав би нічого втратити. Звісно, якщо правильно оцінював ліквідну вартість застави. А також, якщо б цю заставу отримав.

На відміну від Національного банку, уряд України втрачав дуже багато. Страхливою проблемою були 5.5 млрд. дол. нестачі на балянсі „ПриватБанку”. Ця нестача виникла через неповернення кредитів, які видавав „ПриватБанк” клієнтам. Під ці кредити теж би мала бути надана застава, але її не було. Чому? Тому, що „ПриватБанк”, як і більшість банків, що збанкрутували протягом останніх п'яти років, був вакуумною машиною, порохо-тьгом. На відміну від деяких інших банків, не був створений, як порохотя, але згодом таким став.

Банки-порохотяги створюються для того, щоб виманювати гроші у населення і передавати їх бізнесам, які пов'язані з власниками банку. Ці фірми надають під кредити сим-

(Закінчення на стор. 17)

Президент Зеленський розпустив Верховну Раду

КИЇВ. – 21 травня Президент України Володимир Зеленський підписав указ про розпуск Верховної Ради і призначення позачергових виборів на 21 липня.

21 травня в Адміністрації Президента України відбулася зустріч В. Зеленського з керівництвом Верховної Ради та провідниками парламентських фракцій і груп. Під час зустрічі йшлося про дострокове припинення повноважень Верховної Ради восьмого скликання та призначення дочасних парламентських виборів.

„Головним аргументом для розпуску Верховної Ради є дуже низька довіра громадян України до цієї інституції – 4 відс. Це – оцінка роботи парламенту і найвагоміший аргумент для припинення його повноважень. Я як

гарант Конституції зобов'язаний гарантувати права громадян України. Юридична підстава для розпуску – з 2016 року не існувало коаліції“, – заявив В. Зеленський.

Також йшлося про скликання позачергового засідання Верховної Ради для ухвалення змін до чинного виборчого законодавства, зокрема щодо скасування мажоритарної системи та зниження прохідного бар'єра до 3 відс.

Крім цього, на зустрічі піднімали питання звільнення українців з російського полону. В. Зеленський запропонував провести окрему розмову з представниками команди попереднього президента з цього питання.

Офіційне інтернет-представництво
Президента України

Інавгураційна...

(Закінчення зі стор. 1)

І кожен з нас – заробітчанин. Ті, хто не знайшов себе вдома, а знайшов заробіток на чужині... Ті, хто в боротьбі із бідністю змушений втрачати власну гідність.

Але ми все це подолаємо! Бо кожен з нас – українець. Ми всі українці: не існує більших чи менших, правильних чи неправильних.

Від Ужгорода до Луганська. Від Чернігова до Сімферополя. У Львові, Харкові, Донецьку, у Дніпрі й Одесі – ми українці. І ми маємо бути єдині. Адже тільки тоді – ми сильні. І сьогодні я звертаюсь до всіх українців у світі. Нас 65 млн. Так, не дивуйтесь – нас 65 млн. Тих, кого народила українська земля. Українці в Європі та Азії, у Північній та Південній Америці, в Австралії і в Африці. Я звертаюсь до всіх українців на планеті!

Ви нам дуже потрібні. Усім, хто готовий будувати нову, сильну та успішну Україну, я з радістю надаю українське громадянство. Ви повинні їхати в Україну не в гості, а додому. Ми чекаємо на вас. Сувенірів з-за кордону не потрібно, привезіть, будь ласка, свої знання, досвід і ментальні цінності. Все це допоможе нам почати нову епоху.

Скептики скажуть: це фантастика. Це неможливо. А може, це і є наша національна ідея? Об'єднавшись – зробити неможливе. Всупереч усьому!

Згадайте збірну Ісландії з футболу на чемпіонаті Європи. Коли дентист, режисер, пілот, студент і прибиральник билися й захищали честь своєї країни. І зробили це, хоча ніхто не вірив. І це наш шлях. Ми повинні стати ісландцями у футболі, ізраїльтянами – в обороні рідної землі, японцями – у технологіях, швайцарцями – в умінні щасливо жити одне з одним, незважаючи на будь-які розбіжності.

І наше найперше завдання – припинення вогню на Донбасі. Мене часто питали: а на що ви готові заради припинення вогню?

Дивне запитання. А на що готові ви заради життя близьких вам людей?

Можу запевнити – задля того, щоб наші герої більше не гинули, я готовий на все. І я точно не боюсь ухвалювати складні рішення, я готовий втрачати свою популярність, свої рейтинги, і якщо буде потрібно – я без вагань готовий втратити свою посаду, щоб тільки настав мир. Не втрачаючи наших територій.

Історія – несправедлива річ. Не ми почали цю війну. Але нам цю війну закінчувати. І ми готові до діалогу. І я певний, що першим кроком стане повернення усіх українських полонених.

Наш наступний виклик – це повернення втрачених територій. Чесно кажучи, мені здається, що це формулювання не зовсім коректне. Бо неможливо втратити те, що й так наше. І Крим, і Донбас – це наша українська земля.

Де ми втратили найголовніше. Це – люди. Ми повинні повернути їхню свідомість. За ці роки влада не зробила нічого, щоб вони почувалися українцями. Нехай хто завгодно роздає хоч по 10 паспортів, це нічого не змінить. Українець – це не в паспорті. Українець – це ось тут (у серці – ред.) [Про свідомість В. Зеленський говорив російською мовою.]

Там, на передовій, немає чвар і розбрату, там є сміливість і честь. І я хочу звернутися до наших захисників. Не буває сильної армії там, де влада не поважає людей, які щодня віддають життя за

країну. Я зроблю все, щоб ви відчували повагу. Це гідне, а головне, стабільне фінансове забезпечення, ваші житлові умови, законні відпустки після виконання бойових завдань, відпочинки для вас і ваших родин. Потрібно не розповідати про стандарти НАТО, а творити ці стандарти.

Безумовно, окрім війни, є ще багато бід, які роблять українців нещасливими. Це шокуючі тарифи, принизливі зарплати і пенсії, болючі ціни, неіснуючі робочі місця. Це медицина, про покращення якої говорять здебільшого ті, хто ніколи не лежав з дитиною у звичайній лікарні. Це міфічні українські дороги, які будуються та ремонтуються тільки у чийсь бурхливий уяві.

Дозвольте мені процитувати одного американського актора, який став класним американським президентом: „Уряд не вирішує наших проблем. Уряд і є нашою проблемою“. І я не розумію наш уряд, який тільки розводить руками й каже: ми нічого не можемо зробити. Неправда. Можете.

Ви можете взяти аркуш, взяти ручку і звільнити свої місця для тих, хто буде думати про наступні покоління, а не про наступні вибори!

Зробіть це. І люди оцінять.

Якісь у вас вибіркові оплески. Не всім подобається, що я кажу? Дарма, бо це кажу не я, а народ України.

І моє обрання доводить – громадяни втомились від досвідчених, системних, надутих політиків, які за 28 років створили країну можливостей.

Можливостей „відкатів“, „потоків“, „дерібанів“. Ми збудуємо країну інших можливостей. Де всі рівні перед законом, де є чесні та прозорі правила гри. Одні для всіх.

А для цього до влади повинні прийти люди, які будуть служити народу. І я дуже хочу, щоб у ваших кабінетах не було моїх зображень. Бо президент – не ікона, не ідол, президент – це не портрет. Повісьте туди фотографії своїх дітей і перед кожним рішенням дивіться в очі їм. Я можу ще багато чого сказати, але українці хочуть не слів, а дій. Тож...

Шановні депутати!

Ви призначили інавгурацію у понеділок, у робочий день.

Я бачу в цьому один плюс – це значить, ви готові працювати.

А тому прошу вас ухвалити:

1. Закон про скасування депутатської недоторканності.

2. Закон про кримінальну відповідальність за незаконне збагачення.

3. Багатостраждальний Виборчий кодекс і зробити відкриті списки.

А також. Прошу звільнити з посад:

1. Голову Служби Безпеки України.

2. Генерального Прокурора України.

3. Міністра оборони України.

Це геть не все, що ви можете зробити. Але для початку – достатньо.

У вас буде два місяці. Ухваліть ці важливі закони та рішення.

Повісьте усі медалі собі. Заробіть непогані бали на дострокових парламентських вибори.

Я розпускаю Верховну Раду України 8-го скликання.

Слава Україні!

І наостанок. Дорогий народі!

Протягом свого життя я намагався робити все, щоб українці усміхалися.

Це була моя місія.

Тепер я робитиму все, щоб українці принаймні більше не плакали.

АМЕРИКА І СВІТ

■ Засуджено демократичних активістів

ГОНГ-КОНГ. — Суд в Гонг-Конгу проголосив вироки 24 квітня вісьмом провідникам масових демократичних протестів у 2014 році, засудивши їх за порушення публічного спокою. Під тиском комуністичного Китаю уряд цієї напів-автономної провінції намагається обмежити протести. Підсудні, віком від 30 до 70 років життя, охоплюють покоління громадян Гонг-Конгу, котрі агітують за повні демократичні права. Діапазон вироків є від умовних термінів на вісім місяців до ув'язнення на 16 місяців. Активісти кажуть, що це є намагання залякати їх, щоб мовчали. У Тайпеї, столиці Тайвану, молоді прихильники демократії протестували проти засудів в Гонг-Конгу і проти зростаючого тиску Пекіну на їхню самоуправну територію. („MSN“)

■ США закрили нелегальний ринок

ПІТСБУРГ. — Федеральне Бюро Розслідувань (FBI) оголосило 8 травня, що воно закрило нелегальний ринок на інтернеті і заарештувало його керівників. Федеральна лава присяжних в Пітсбургу винесла звинувачення проти двох громадян Ізраїля – 37-літнього Тала Прігара, котрий проживав в Бразилії, і 34-літнього Майкла Пгана, котрий жив в Ізраїлі – за незаконне отримання 15 млн. дол. від жовтня 2013 року аж до їхнього арешту 6 травня. Вони приховували свої заробітки у штучностворених компаніях. FBI має у Пітсбургу своїх найбільш досвідчених агентів в ділянці кіберзлочинів. („Associated Press“)

■ Засуджено на довічне ув'язнення

КАІРО. — Єгипетський суд засудив сімох членів „Мусульманського братства“ (МБ) на довічне ув'язнення за участь і підтримку терористичної організації. Рішення суду з 30 квітня може бути апелюване. Три інші особи були засуджені на 10 років, а 14 осіб звільнено. Від 2013 року, коли військовий переворот – після масових цивільних заворушень – скинув Президента Могамеда Морсі, котрий був членом МБ, уряд вважає членів братства терористами і заарештував вже тисячі осіб. („Los Angeles Times“)

■ Заборонили рекламу алкоголю

НЮ-ЙОРК. — Починаючи з 30 квітня, Нью-Йорк забороняє рекламу алкоголю на будь-якій міській власності. Посадник Нью-Йорку Бил де Блазіо пояснив це тим, що реклама заохочує пиття алкоголю, який є шкідливим для здоров'я. Існуючі реклами залишаться аж до закінчення їхнього контракту. Міський відділ здоров'я вказав, що у 2016 років було понад 110,000 випадків захворювань від алкоголю, коли особи мусіли прибути до лічниці. Того року майже 2,000 мешканців міста померли від причин пов'язаних з алкоголем, які включають хворобу печінки та автомобільні смертельні випадки. Від січня 2018 року алкоголь заборонено на всіх ньюйоркських автобусах, підземках і станціях. („MSN“)

■ Закликав визнати антисемітизм злочином

НЮ-ЙОРК. — Одинокий спосіб стримати антисемітизм є криміналізувати його. Це сказав 29 квітня репортерам Посол Ізраїля до ООН Дені Данон. Його виступ мав місце через два дні після атаки на синагогу в Каліфорнії, в якій білий расист вбив одного члена храму, а трьох поранив. („The Jerusalem Post“)

■ Несподіванка на виборах в Австралії

СІДНЕЙ. — Центроправа консервативна коаліція під проводом Прем'єр-міністра Ската Морісона несподівано здобула перемогу 18 травня на федеральних виборах в Австралії. Перед виборами всі опитування в країні постійно вказували, що він програє до централізованої Партії праці під проводом Біла Шортена. Додатково, офіційне обчислення голосів 21 травня вказало, що коаліція С. Морісона здобула більшість у парламенті, вигравши принаймні 76 із 150 місць. Перед виборами його коаліція мала меншість у парламенті і мусіла домовлятися з меншими партіями. Після виборів Б. Шортен зрезигнував з посту голови своєї партії. („BBC“)

Вклонімося Українській Матері

День Матері в Україні цього року своєю справді святковою атмосферою перевершив успадковане від советських часів „восьме марта“ – тобто заснований соціалістичним інтернаціоналом Міжнародний жіночий день. Вшанування ж матерів і їхньої ролі в житті людства почалося з президентства Вудро Вільсона: у 1914 році він проголосив другу неділю травня національним святом на честь усіх американських матерів. По Першій світовій війні це свято перейняли європейські країни, також і вся наша західня діаспора.

В Україні День Матері отримав офіційний статус лише у 1999 році, тобто цьогогорічне свято було ювілейним й тому особливо урочистим.

З нагоди Дня Матері Президент Петро Порошенко своїм Указом надав 616 українкам почесне звання „Мати-героїня“.

„Мати-героїня“ — щорічна державна нагорода для жінок, які народили і виховали до восьмирічного віку п'ятьох і більше дітей. Також почесного звання удостоюються матері, які виховують усиновлених дітей. Жінки відзначаються за вагомих особистий внесок у виховання дітей у сім'ї, створення сприятливих умов для здобуття ними освіти, розвитку творчих здібностей дітей, формування високих духовних і моральних якостей.

В Україні, де одвічні родинні традиції були найбільшою запорукою виживання нашої нації в найтяжчі історичні періоди, є багато сімей, перед щоденними життєвими подвигами яких належить стати на коліна. Однією з них є сім'я Наталії і Володимира Шевченків з селища Семенівка біля Слов'янська на Донечині. Це місцевості, понижені проросійськими бойовиками дотла, але ж, звісно, не будинки, не маєтки, не сади, а діти – найбільші жертви війни. Наталя і Володя всиновили десятеро залишених напризволяще діток, дали їм родинне тепло і материнсько-батьківську ласку. Слава Матері-Україні за таких українок і українців!

Безліч є гідних, прекрасних прикладів, немало, на жаль, і негідних, прикрих, тому тема жіноцтва-материнства мусить бути актуальною не раз в році, а постійно. Українська соціологія засвідчує, що становище жінок і чоловіків в українському суспільстві ще далеко від рівності. Наприклад, заробітна платня жінок в середньому по країні не перевищує 70 відс. чоловічої платні, зокрема у тих галузях де працюють переважно жінки – в охороні здоров'я, торгівлі, освіті. Серед державних службовців найвищої категорії жінки займають лише 10 відс. посад. Жінок вкрай мало на високооплачуваних працях: серед керівників у великому підприємстві їх лише 6 відс., серед державних чиновників високих рангів – 8 відс., серед депутатів Верховної Ради – 10 відс. Це при тому, що серед членства навіть наймасовіших партій жінок не менше, ніж чоловіків.

Оскільки у суспільній свідомості щодо „призначення жінки“ й досі домінує образ матері-доглядальниці, виховательки й домогосподарки, то жінки практично не беруть участі у виробленні державної політики, повною мірою не реалізують свої громадянські права.

Традиційний патріархальний поділ чоловічих і жіночих ролей у суспільстві підтримується й засобами масової інформації, які воліють не помічати успішних кар'єр українських жінок в різних галузях життя, включно з бізнесом. Не хочеться звинувачувати українську державу, яка перебуває на складній дорозі розвитку, у гендерній сегрегації, однак, ця надважлива ділянка життя потребує найдоброчливішої щоденної уваги, тоді й День Матері приходиться все більшим і все радісним святом.

ІСТОРІЯ

Перший український стадіон у Львові

У спортивній історії Львова важливе місце посідає стадіон „Український город“. Ідея спорудження нового стадіону виникла у представників українського Товариства „Сокіл-Батько“ у 1911 році. Польські майданчики виявлялись закритими для українців, тому існувала нагальна потреба збудувати щось своє. Вирішили викупити земельну ділянку площею 6-8 гектарів і 1 травня 1912 року було сплачено гроші за ділянку на території теперішнього Стрийського парку. У 1925 році розпочались роботи з повноцінного облаштування стадіону.

У травні 1933 року на цьому стадіоні відбулося свято „Українська молодь Христові“, яке зібрало близько 100 тис. осіб. У 1934 році відбулося свято української кооперації. Проте у 1938 році історія стадіону трагічно завершилась і влада конфіскувала земельну ділянку нібито для військових цілей, попри протести львів'ян і заяві формального власника ділянки – „Центробанку“.

Нижче вміщено дослідження участі закордонного українства у спорудженні стадіону, яке надіслав до „Свободи“ з Києва доцент катедри історії та теорії олімпійського спорту Національного університету фізичного виховання і спорту України Олексій Лях-Породько. У статті з уваги на її обсяг скорочено суми пожегертв.

Площа товариства „Сокіл-Батько“ „Український город“ мала велике значення для українців, бо уособлювала незламний дух та міцність тіла. Це був осередок української культури, який об'єднував небайдужих до долі України. Ініціатором створення осередку став Іван Боберський (1873-1947) – український педагог, організатор, фундатор, теоретик і практик української національної фізичної культури, організатор сокільсько-січового руху, автор підручників з фізичного виховання молоді, голова товариства „Сокіл-Батько“ (1908-1918), член Бойової управи і четар Українських Січових Стрільців.

До закликів товариства „Сокіл-Батько“ долучилися тисячі українців у рідному краї та в діаспорі. Зокрема, помітну допомогу надала українська громада в США.

Очолена рух підтримки та збору фондів одна з найавторитетніших організацій українців в еміграції – Руський Народний Союз (з 1914 року Український Народний Союз).

Коли Товариство „Сокіл-Батько“ звернулося до Управи Товариства за допомогою, одразу у часописі „Свобода“ було видруковано звернення до всіх українців США.

Приводимо цей документ у авторській редакції:

„Українці в Галичині можуть найкорше вибороти українському народові значіне і повагу між іншими народами сьвіта. Видимо се ясно, коли пригадаємо собі обставини, в яких живуть Українці в Росії, Америці і в Австрії. Українці в Галичині працюють над своєю організацією, але не стає їм сил всі перешкоди побороти. Український нарід збуде в Галичині силу, значіне і повагу, коли буде мав сильну підставу в столиці краю, у Львові. Щоби мати сильну підставу, мусить тамки посідати свій власний ґрунт під народний город. В тім городі зможе шкільна і реміснична молодіж скріпити своє тіло і свого духа руханкою і спортом, в тім городі можуть зійти ся ремісники і урядники, торговельники і зарібники, образовані і необразовані, старі і молоді. Зійдуть ся і зрозуміють, що всі належать до одного українського народу. Молодіж буде виховувати ся руханкою і спортом на нове поколіне сьвідоме, здорове, енергічне і завяте, а старші будуть лучили ся в одну громаду, що не цурає ся рідної мови. Український город потрібний у Львові для цілого краю, для всіх українців. Тут можуть відбувати ся українські здвиги „Соколів“ і „Січей“, віча, вистави, ярмарки. Львів є тим містом, яке українці повинні передовсім здобути, щоби організація цілого народу мала сильний осередок.

Товариство „Сокіл-Батько“ організує закупно такого городу. Оно поділило тоту площу, де в р. 1911 відбув ся першій краєвий здвиг „Соколів“ і „Січей“ на квадратіві метри. Площа обнимає 22,771 метрів по 1 доларови (5 корон). Товариство „Сокіл-Батько“ розсилає метри квадратіві і просьби до українців в Австрії, Німеччині і Росії та розсилає їх також до братів українців в Америці (через нашу редакцію). Хто лише дістане сими днями відозву „Сокола-Батька“ приватним листом з нашої редакції, сей буде ласкав закупити хоть один метер квадратовой землі під город для українського народу у Львові, на що дістане сейчас посьвід-

(Закінчення на стор. 18)

Крайовий сокільський здвиг у 1934 році на львівському стадіоні. (Фото: Центр міської історії Центрально-Східної Європи)

СВОБОДА

Пам'ятаймо
про
Україну!

Газета заснована у 1893 році

Видає Український Народний Союз

Головний редактор: Рома Гадзевич

Редактори: Левко Хмельковський, Петро Часто

FOUNDED IN 1893

Svoboda (ISSN 0274-6964) is published weekly on Fridays by the Ukrainian National Association, Inc. at 2200 Route 10, P. O. Box 280, Parsippany, NJ 07054

☎ (973) 292-9800

E-mail: svoboda@svoboda-news.com

Fax (973) 644-9510

Website: www.svoboda-news.com

Postmaster, send address changes to:

Svoboda, P. O. Box 280, 2200 Route 10, Parsippany, NJ 07054

Передплата:

\$90.00 на рік, \$50.00 на півроку.

Для членів УНСоюзу – \$80.00 на рік, \$45.00 на півроку.

Електронна версія (www.svoboda-news.com) – \$40.00.

Чеки і грошові перекази виставляти на „Svoboda“.

Periodicals postage paid at Caldwell, NJ 07006 and additional mailing offices.

Адміністрація „СВОБОДИ“

Адміністрація / Оголошення

Володимир Гончарик

☎ (973) 292-9800 x 3040

Fax (973) 644-9510

E-mail adukr@optonline.net

Передплата

Володимир Гончарик

☎ (973) 292-9800 x 3040

E-mail subscription@svoboda-news.com

Думки, висловлені в матеріалах, підписаних конкретним автором, не конче віддзеркалюють позицію редакції тижневика „Свобода“ або її видавця.

МОВА ПРО МОВУ

Пригадати рідну мову

Анна Данильчук

У сумних фільмах трапляється сюжет, коли дитина не знає правди про своїх батьків, а їх вигадане минуле — страшне. Через багато років зустрівши свою матір або батька, син не впізнає їх і вважає чужими. Подібні сюжети можливі не лише у кіні, а й у суспільстві, по якому потопталася тоталітарна машина. Стосуються вони також, окрім людей, і важливих нематеріальних цінностей. Коли щось рідне настільки забуто, що здається ворожим.

Тепер поговоримо про мову.

Часто цитовані сьогодні орвеллівські калічення мови — не страшна вигадка авторської уяви.

Активний період радянської окупації на українських землях виявив чимало майстрів з лінгвістичного шахрайства найвищого рівня. Ми добре знаємо, що в імперіях, російській чи австро-угорській, українську мову не любили, применшували, забороняли, не помічали. Проте лише в СРСР її витончено калічили до непізнаності, закладаючи механізми її натурального несприйняття на десятиліття вперед.

Коли в дитинстві дідусь приносив мені один цукерок, то я погоджувалася і, водночас, обурювалася. Погоджувалася — бо хто ж відмовиться від цукерка, а обурювалася — бо як міг мій дідусь, дідусь відмінниці, неправильно

вживати таке важливе слово — „цукерка“, а не „цукерок“.

Багато років по тому, викладаючи студентам університету політичну лінгвістику, я відкрила для себе історію українського лінгвоциду. Циркуляри й постанови про заборону книгодруку, викладання і сотні інших хитрощів були відомі мені давно. Відкриттям стали унікальні способи мовного уподібнення, граматичних і лексичних вивихів української мови, які штучно уподібнювали її до російської. І сьогодні, мільйоном українців слова на кшталт „обрій“ чи „ґава“ здаються чужими й претензійними. Мова змінюється, скажете ви. Звичайно, проте зміни ці завжди логічні й відповіда-

ють універсальним законам еволюції. Фахівець чи просто уважна людина з легкістю відрізняє природні процеси від штучних силових методів мовного спотворення.

„Реєстр репресованих слів“ — ґрунтовна і потрібна праця Ориці Демської-Кульчицької у збірнику „Українська мова у ХХ сторіччі. Історія лінгвоциду“ під редакцією Лариси Масенко. Праця заснована на порівняльній аналізі російсько-українських словників 1920-1930-их та 1950-их років. В статті усе дуже просто — слово, причини його вилучення і джерело, де таку вказівку опубліко-

(Закінчення на стор. 14)

Закон є. Чи буде мова?

Максим Розумний

У 1989 році я зробив свого першого синьо-жовтого значка. На той час я був національно свідомим студентом Київського університету ім. Тараса Шевченка, тож прийняття Закону „Про мови в Українській РСР“ у жовтні 1989 року сприймав як ключову подію національного самовизначення. Тоді парламент радянської республіки, складений за партійними рознарядками з трактористів, ланкових-колгоспниць, військових, директорів і партійних керівників, зумів прийняти мовну норму, яка забезпечила досить безконфліктне та успішне становлення молоді держави.

На депутатів тиснула своїм авторитетом Спілка письменників України, ентузіясти національного відродження об'єдналися в Товаристві української мови ім. Тараса Шевченка. Але ключову роль в прийнятті політичного рішення про мовну автономізацію України (а цим законом встановлювався державний статус української мови) відіграв тодішній завідувач Відділу пропаганди і агітації Центрального Комітету КПУ Леонід Кравчук, якого, ймовірно, під цю функцію саме в жовтні 1989 року

підвищили до статусу секретаря ЦК КПУ.

Майже через 23 роки після цієї справді історичної події мені випало представляти Національний інститут стратегічних досліджень в спеціальній комісії, яка працювала над змінами до скандального закону Ківалова-Колесніченка. Комісію очолював Л. Кравчук.

Час, що проліг між цими датами, був сповнений різних подій історичної ваги, і мовне питання не раз поставало дуже гостро на політичному порядку денному. Надання російській мові статусу державної було одним з потужних стимулів підтримки кандидата в президенти Леоніда Кучми в 1994 році. Мовний статус кво піддавався атакам як з боку проросійських сил, так і з боку радикальних українізаторів. Постійно намагалася розіграти в Україні мовну карту Москва, яка побачила саме в цьому питанні можливість розколоту українське суспільство (за прикладом балтійських держав). Але політичному прошаркові України увесь час становлення державності вдавалося зберігати мудрість та не ламати хисткої рівноваги, що встановилася у мовній сфері. Поступово переходила на україн-

ську мову система освіти, наука, українська мова стала домінувати в адміністративній і правовій сфері. Але при цьому носії російської у побуті не відчували надмірного тиску чи дискримінації.

Звісно, той статус кво не міг задовольнити вповні жодну зі сторін мовного конфлікту. Російськомовна партія була, вочевидь, більш активною і наступальною. Значна частина громадян і політиків, що спиралися на їхню підтримку, хотіли в будь-який спосіб домогтися офіційного статусу російської мови в Україні. На ділі це означало лише одне — права не знати, не володіти і не чути української мови. Оскільки достойних аргументів для цього не знаходилося, то в діло йшли страшні історії про неможливість зрозуміти україномовну інструкцію до ліків і подібне.

Втім, не менш категоричними були вимоги й протилежної сторони. Знаю багатьох людей, які сприймають російськомовне оточення в тому ж таки Києві як особисту трагедію. У 1996 році мав у складі групи творчої молоді з України зустрічі з українськими громадами Америки. Діаспори підходили і щиро обурювалися: Україна вже п'ять років як

незалежна, а в Києві досі звучить російська мова.

Словом, емоцій з обох боків завжди вистачало. Але політика має керуватися раціональними підходами і тверезою оцінкою реальності, якщо вона, звичайно, є відповідальною та орієнтованою на національні інтереси.

Зламати ситуацію вдалося лише у 2012 році. Прийняття закону Ківалова-Колесніченка означало для мене, по-перше, розрахунок оточення Президента Віктора Януковича на громадянський конфлікт і, по-друге, втрату суб'єктності української влади, яка повністю перейшла на виконання інструкцій з Кремля.

Втім, аналіза того закону показувала, що виконати його неможливо. Окремі положення, в разі своєї імплементації, принесли б такий хаос, наприклад, у сферу освіти, в адміністративний процес, вимагали б такої кількості додаткових фондів (зокрема, на переклад нормативних актів, супровід адміністративних і юридичних процесів), що це наводило на думку про виключно декларативний і символічний характер закону. І він дав свій політичний результат

(Закінчення на стор. 14)

Закон про мову: факти замість домислів

Микола Княжицький

Декілька відповідей на традиційні закиди про те, нібито „Закон про забезпечення функціонування української мови як державної“ порушує права російськомовних українців і Європейську хартію про регіональні мови

1. Чи часто ви зустрічали українців, які не розуміють українську мову?

Справді, є люди, які свідомо зневажають українську мову, є такі, хто „оберігає“ власних дітей від україномовного середовища... Але правда в тому, що незнання української мови є результатом штучного обмеження особою самої себе або своїх дітей. Спробуйте знайти в Україні людей, не здатних зрозуміти україномовну телепрограму або таких, хто ніяк не зможе українською висловити свою думку з

будь-якого побутового питання, і ви зрозумієте, наскільки це унікальне явище в сучасній Україні.

2. Володіння українською мовою для зайняття державної посади — це не дискримінація, а об'єктивна необхідність.

Особа, яка працює в державних органах, працює з законодавством, написаним українською мовою, читає листи і циркуляри, написані українською мовою, готує відповіді і виступає перед громадянами. Якщо це виконавча влада, то особі елементарно потрібно чітко усвідомлювати, що саме вона має виконувати. І якщо людина свідомо йшла шляхом ізоляції від всього українського, то очевидно, що державний орган — це не найкраще місце для неї.

3. Закон визначає прості й чіткі критерії для рівня володіння мовою.

Відповідно до закону, володіння мовою — це не диктант, не читання напам'ять віршів і не переказ „Кайдашевої сім'ї“. Володіння мовою — це здатність почути або прочитати інформацію, зрозуміти її зміст і надати на неї відповідь. Цей підхід відображений в рекомендаціях Ради Європи з мовної освіти (CEFR), і він дослівно перенесений в український закон про мову. Кожен випускник української школи володіє українською мовою на найвищому рівні. Не виключено, що передбачені законом сертифікати видаватимуться одночасно з атестатом, як то робиться в Латвії та багатьох інших країнах.

4. Хартія про регіональні мови обмежена в застосуванні як Конституцією, так і законом про її ратифікацію.

Чи суперечить закон про мову

Європейській хартії про регіональні мови? Насправді ніяких суперечностей немає.

По-перше, в самій Хартії вказано, що „охорона і розвиток регіональних мов ... не повинні зашкоджувати офіційним мовам і необхідності вивчати їх“. За Конституцією, офіційна мова в Україні лише українська, а відтак Хартія прямо визнає неприпустимим ігнорування державної мови лише через регіональний статус міноритарної мови.

По-друге, в чинному законі про ратифікацію Хартії встановлено, що „заходи, спрямовані на утвердження української мови як державної, її розвиток і функціонування в усіх сферах суспільного життя на всій території України, не вважаються такими, що перешко-

(Закінчення на стор. 14)

ЖИТТЯ ГРОМАДИ

Капеля бандуристів виступила в Сиракюзі

Ярослав Ликтей

СИРАКЮЗ, Нью-Йорк. – В Авдиторії Госме-ра Музею Еверсона під диригентурою Олега Махля Капеля бандуристів Північної Америки ім. Тараса Шевченка з нагоди свого 100-ліття 9 травня дала концерт. Спонсором концерту була Українська Федеральна Кредитна Спілька.

Перша частина концерту почалась піснею „Встає хмара з-за лиману” на слова Тараса Шевченка та музику Василя Ємця. За нею були „Блажен муж” на музику Андрія Гнатишина, „Берестечко” на слова Т. Шевченка і музику О. Махля, „Вставай, народе” на слова Івана Багряного і музику Григорія Китастого, „Боже, благослови Америку” на слова і музику Ірвінга Берліна, „Як давно” слова Олександра Підсухи та музика Г. Китастого, „Гомін степів” музика Г. Китастого, „Любіть Україну” слова Володимира Сосюри і музика О. Махля та „Бандуристе, орле сизий” на слова Т. Шевчен-

ка, мелодію Яківа Орлова і музику О. Махля.

Першою піснею другої частини була „Граї, кобзарю” на слова Т. Шевченка та музику Г. Китастого, а за нею слідували народна пісня про Козака Нечая під музику Олександра Кошиця, дві пісні Українських Січових Стрільців „Іхав стрілець” на слова Романа Купчинського та музику Михайла Гайворонського й „Ой, у лузі червона калина” в обробці Бориса Кудрика та Г. Китастого, „Ясени” на слова та музику Івана Кривенького, „В забутому саду” на слова Платона Воронька та музику Анатолія Кос-Анатольського, „Садом, садом, кумасенько” в обробці Г. Китастого, українські народні пісні „Танкова в'язанка” в обробці Миколи Михайлова та „Граї, бандуро, граї” до слів Дмитра Луценка та музику Ігоря Шамо.

Своїм співом і грою бандуристи захоплюють слухачів вже понад 100 років. Василь Ємець 1918 року організував „Кобзарський

хор”, перший професійний ансамбль бандуристів. Через воєнні часи та комуністичну окупацію бандуристи пройшли тернистий шлях. У 1941 році колишні члени Державної зразкової капелі утворили Українську Капелю Бандуристів ім. Т. Шевченка на засадах ідей, закладених 1918 року. Капеля виступала в найпрестижніших залах світу.

Після останньої пісні публіка піднеслась на ноги й оваціям не було кінця. На додаток Капеля ще виконала пару улюблених пісень.

Щоб забезпечити далі існування Капелі бандуристів потрібно молодих ентузіастів, фінансової бази та любителів української пісні та бандури. Вже від 1979 року Капеля провадить літні навчальні табори „Кобзарська Січ” недалеко міста Емлентону, Пенсильванія, де учасників вчать гри на бандурі та співу. Президент Капелі та добрий організатор Анатолій Мурга дбає про фінансову базу, де скарбником є його батько Володимир Мурга, а добродії складають свої пожертви.

Пом'янули Чорнобильську трагедію

Віра Боднарук

НОРТ-ПОРТ, Флориди. – Українська громада 5 травня вшанувала пам'ять жертв Чорнобильської трагедії Панахидою в церкві Входу в Храм Пресвятої Богородиці. Панахиду відслужив настоятель храму о. Василь Петрів з участю вітварних хлопців.

Свічки під час Панахиди тримали члени Громадського комітету Віра Боднарук, д-р Богдан Боднарук, Неля Лехман (Товариство Української Мови), Євген Томашоскі (Українські Американські Ветерани), Дарія Томашоска і Одарка Горбачевська (Український Американський Клуб), Леся Попель і Рома Гуран (Союз Українок Америки), Лариса Шпон (парафія Пресвятої Богородиці).

У Норт-Порті о. Василь Петрів відправляє Панахиду. (Фото: Анна-Марія Сула)

Товариство „Свята Софія“ США святкувало 45-ліття

Банкет у Філадельфії на честь 45-ліття Релігійного Товариства Українців Католиків „Свята Софія“ США. (Фото: Стефан Фартушок)

ФІЛЯДЕЛЬФІЯ. – 11 травня в Українському Освітньо-Культурному Центрі відбувся урочистий банкет з нагоди 45-ліття Релігійного Товариства Українців Католиків „Свята Софія“ США.

На святкову подію завітали представники спільноти „Лицарі Колумба”, Світового Конгресу Українців, Української Католицької Фундації, Фундації Українського Вільного Університету, Католицької фундації CNEWA, Сестер Василіанок, Злученого Українського Американського Допомогового Комітету, Головної Пластової Ради, Пластової станиці Філадельфії, Пластової фундації, Товариства УПА, Осередку Праці НТШ, Центральної управи Організації Державного Відродження України, Союзу Українок Америки, Союзу Українців Католиків „Провидіння”, спільноти „Матері в молитві”, а також духовенство, миряни, гості та приятелі товариства „Свята Софія”.

„За нами – понад 45 років клопіткої праці. Перед нами – нові задуми, ідеї, проекти, виклики, перспективи і нові виднокла”, – наголосила д-р Ірина Іванкович, голова товариства „Свята Софія”. 21 квітня 1974 року в США Патріарх Йосиф Сліпий заснував товариство „Свята Софія”. Він особисто призначив всіх перших членів на чолі із д-ром Романом Навроцькою. Це було друге Товариство після римської „Святої Софії”. Воно було оформлене як неприбуткова корпорація.

Патріарх Йосиф покликав його до життя для підтримки та розбудови таких патріар-

ших надбань, як собор Святої Софії в Римі, Український Католицький Університет і його філії у Вашингтоні та Філадельфії, храм Священномучеників Сергія і Вакха з патріаршим двором і музеєм, „Студіон”. Товариство є власником Музейно-меморіального комплексу „Рідна хата” ім. Патріарха Йосифа Сліпого в його родинному селі Заздрість на Тернопільщині. Тут щорічно відбуваються благодійна літня школа англійської мови, майстер-класи для інструкторів Школи англійської мови християнських аніматорів, реколекційно-методичні семінари для вчителів англійської мови, круглі столи, наукові конференції та симпозиуми.

У другій частині вечора адміністратор Патріаршої Курії о. Андрій Максимович розповів про місію адміністративного центру Української Греко-Католицької Церкви (УГКЦ). Було показано фільм про діяльність і розвиток курії.

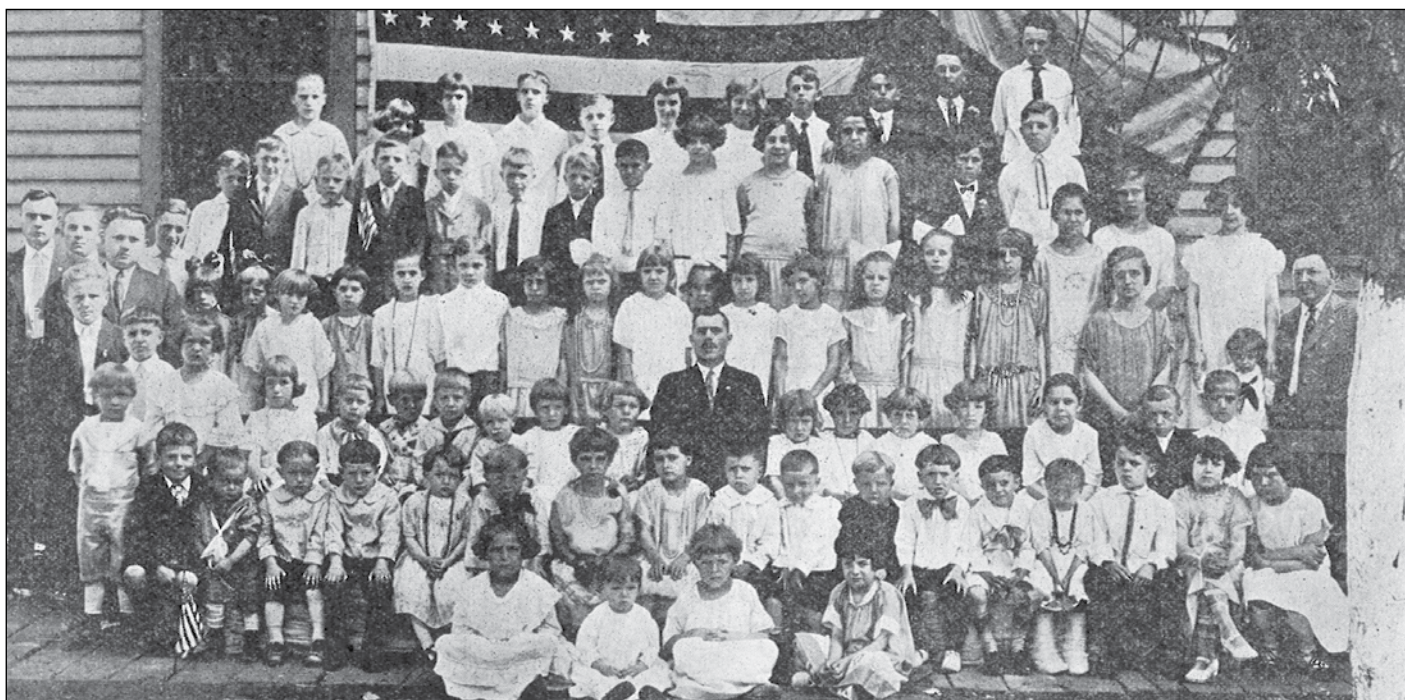
Патріарх УГКЦ Святослав під час урочистого банкету сказав, що тепер для українців-католиків залишається найскладніше – збудувати Патріархат, для чого потрібно піднести Церкву на новий рівень її життя та існування, – рівень комунікації, взаємоповаги і розуміння, спільної відповідальності за долю Церкви і народу. Він згадав і про теперішні виклики в Україні, висловив слова глибокої вдячності за пожертви, які для відновленого Патріаршого Фонду склали жертводавці.

Товариство „Свята Софія“ США

ТРИБУНА УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ

УНСоюз святкує 125 років: Фотофакт з історії, 1925

На фотографії: Молодечий Департамент Відділу 155 Українського Народного Союзу в Перт Амбою, Нью-Джерзі. Ця фотографія була поміщена в Календарі УНСоюзу за 1925 рік, де були надруковані фотографії з різних відділів організації в Америці. Календар, який можна було закупити за 50 центів, був приготовлений редакційним комітетом УНСоюзу, мав понад 200 сторінок (включно з платними оголошеннями). Відділ 155 був заснований 20 березня 1907 року; його організаторами були Семен Гавриш, Кирило Пелешак і Михайло Чумер.

На веб-сторінці УНСоюзу читачі можуть переглянути фотоархів з історії організації. Фотоархів доповнюється і удосконалюється. Загляньте тут: unainc.org/una/the-una-is-125-years-old/.

Робоча Група та Постійна Статутова Комісія обговорили зміни до статуту УНСоюзу

ПАРСИПАНИ, Нью-Джерзі. – Робоча Група (РГ) в Справах Статуту назначена Екзекутивним Комітетом та Постійна Статутова Комісія (ПСК) Головного Уряду 10 травня відбули спільні наради в Головній Канцелярії Українського Народного Союзу. На нарадах також був присутній президент/головний виконавчий директор УНСоюзу. На фотографії: учасники спільних нарад (сидять, зліва) Контролер Андрій Скиба (ПСК), Президент/Головний Виконавчий Директор Стефан Качарай, Радний Андрій Шуль (голова РГ), Перший Заступник Президента Ярослав Тисяк (голова ПСК); (стоять) Головний Операційний Директор/Головний Секретар Юрій Симчик (РГ), Головний Фінансовий Директор/Скарбник Рома Лісович (РГ), Голова Контрольної Комісії Люба Вальчук (ПСК), Радна Оксана Козьяк (РГ), Головний Редактор Рома Гадзевич (РГ), Директор для Канади Євген Осідач (ПСК). (Фото: Стефко Вох)

„Ствердження напрямних УНСоюзу“:

Український Народний Союз існує для:

- поширювання принципів братської діяльності;
- збереження української, української американської і української канадської спадщини і культури;
- надання своїм членам високоякісних фінансових послуг і продуктів.

Як братська забезпечена установа, УНСоюз реінвестує свої прибутки для добра своїх членів і української громади.

LONG TERM ANNUITIES

4.00%*
9 YEAR

3.75%*
7 YEAR

3.25%*
5 YEAR

*FIRST YEAR RATE
ALL ANNUITY RATES
SUBJECT TO CHANGE
NOT AVAILABLE
IN ALL STATES

CALL US TODAY!
888-538-2833

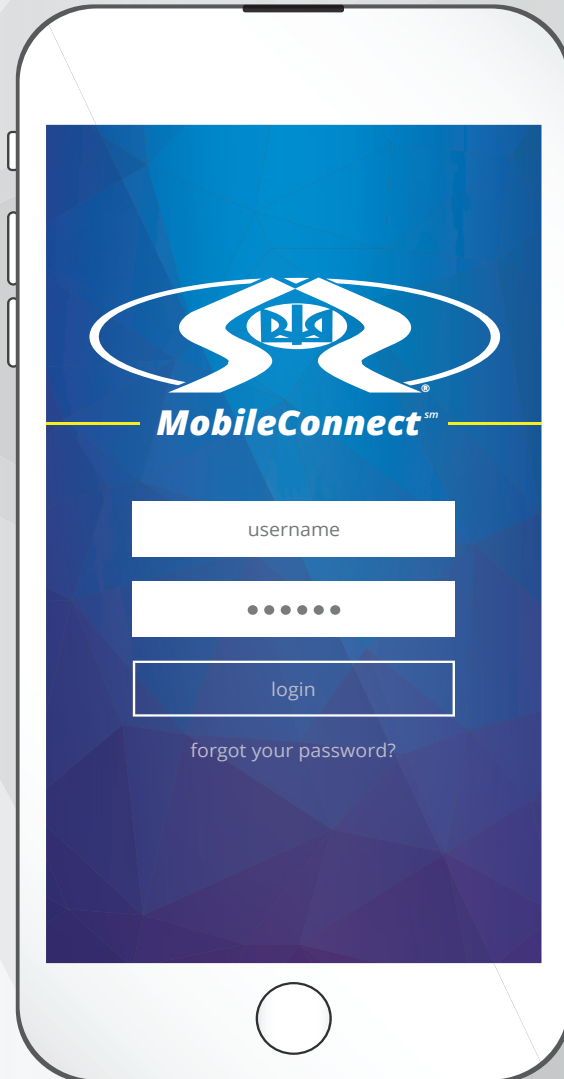

UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, INC.
2200 ROUTE 10, PARSIPPANY, NJ 07054 • WWW.UNAINC.ORG

INSURING OUR COMMUNITY
125
YEARS

Selfreliance
Federal Credit Union

- ФОТОГРАФУВАННЯ
ТА ДЕПОЗИТ
ГРОШОВОГО ЧЕКА
- ПЕРЕВІРКА ЗОБРАЖЕННЯ
ВИПЛАЧЕНИХ ЧЕКІВ
- ЗНАХОДЖЕННЯ
НАЙБЛИЖЧИХ
БЕЗПЛАТНИХ
БАНКОМАТІВ (АТМ)
- КЕРУВАННЯ
КРЕДИТНИМИ
КАРТКАМИ
ЧЕРЕЗ DIRECT VISA®
- ОНЛАЙН BILL PAY
ЗА ДОПОМОГОЮ
DIRECTPAYSM

О Н О В Л Е Н А Mobile APP ШВИДКИЙ ДОСТУП!

fingerprint

face ID

Fingerprint and Face ID available on devices that support these features.
Full disclosure for this product is available at www.selfreliance.com/disclosures/. For more information call toll-free #888.222.8571

EQUAL OPPORTUNITY LENDER

Home Office: 2332 W. Chicago Ave., Chicago IL 60622, 773-328-7500

5000 N. Cumberland Ave., Chicago, IL 60656
136 E. Illinois Ave. #100, Palatine, IL 60067
302 E. Army Trail Rd., Bloomingdale, IL 60108

773-589-0077
847-359-5911
630-307-0079

734 Sandford Ave., Newark, NJ 07106
558 Summit Ave., Jersey City, NJ 07306
60-C N. Jefferson Rd., Whippany, NJ 07981

973-373-7839
201-795-4061
973-887-2776

26495 Ryan Rd., Warren, MI 48091
11838 Jos. Campau, Hamtramck, MI 48212
7345 Orchard Lake Rd., West Bloomfield, MI 48322

586-757-1980
313-366-0055
248-487-0330

SELFRELIANCE.COM

Шостий президент...

(Закінчення зі стор. 1)

ланд, директор Департаменту Європейських справ в Раді національної безпеки США Александер Відман і виконуючий обов'язки керівника дипломатичної місії США в Україні Джозеф Пенінгтон.

Від Канади на інавгурацію приїздив Міністер оборони Гарджит Саджан.

З тексту інавгураційної промови (подана в цьому числі), наші читачі переконуються, що вона, як і очікувалося, належить діячеві з-поза звичної для українських очей державно-політичної системи і спрямована проти неї. Водночас варте уваги підкреслення Президента В. Зеленського, що в його особі кожен українець поклав руку на Конституцію і „кожен присягнув на вірність Україні“. Отже, він бачить Україну єдиною – й то у такій мірі, що закликів українців з усіх світів повернутися на рідну землю, щоб спільними зусиллями 65 млн. осіб – стільки українців на планеті – „почати нову епоху“.

Очевидно, в ім'я єдності українського суспільства інавгурант переходив на російську мову, й коли з залі голова Радикальної партії Олег Ляшко вигукнув – „Ми по-українськи розуміємо!“, Президент відповів мовби тезою зі своєї майбутньої програми: „Пане Ляшко, перестаньте ділити українців!“. Що це означатиме на ділі, виявиться вже невдовзі, коли В. Зеленський змушений буде усвідомити справжню причину цього поділу – виплекану російською імперією зневагу і ненависть до всього українського.

В. Зеленський оминув цю вічну проблему виживання українськості в Україні, і цим відрізнявся від Петра Порошенка, котрий 7 червня 2014 року у своїй інавгураційній промові посилався на Івана Франка, Михайла Драгоманова, згадував науку, що залишили по собі Павло Скоропадський, Михайло Грушевський, Симон Петлюра.

Хто-хто, а депутати сприймали мову президента без особливого ентузіазму, бо він навіть пожартував з приводу „вибіркових оплеків“.

Ще б пак! Виразно вчувалося в атмосфері близьке протистояння нового очільника держави з Верховною Радою. Буквально напередодні В. Зеленський, висловлюючи невдоволення, що інавгурація призначена не на 19 травня, як він бажав, а на наступний день, не втримався – а слід було! – пообіцявши Верховній Раді „зробити їй незручності“.

Й ось вони: прямо в інавгураційній промові президент оголосив про розпуск Верховної Ради VIII скликання. Позачергові вибори можуть відбутися в липні. Принаймні В. Зеленський сказав, що Верховна Рада має на ці завдання два місяці. Він розраховує, що до того часу парламент ухвалить закон про скасування депутатської недоторканності, про відповідальність за неправедне збагачення, і закон про вибори за пропорційною системою та відкритими списками.

І ще такий рішучий але вельми ризикований помах „нової мітли“: президент зажадав від Верховної Ради негайного звільнення з їхніх посад голови Служби безпеки України, генерального прокурора і міністра оборони.

Втім, одна неfortunна фраза

стосувалася загалом усього уряду: „Ви можете взяти аркуш, взяти ручку і звільнити свої місця для тих, хто буде думати про наступні покоління, а не про наступні вибори!“. Річ у тім що відразу наступного дня, 21 травня, в Україну приїхала місія Міжнародного валютного фонду, щоб обговорити наступні способи економічної допомоги Україні. А відомо, наскільки чутливим є МВФ до внутрішньої політичної стабільності у країнах, котрі не можуть обійтися без цієї допомоги. А де ж тут стабільність, коли ображений таким огульним підходом до державного управління Прем'єр-міністр України В. Гройсман негайно по закінченню інавгурації заявив, що відходить з уряду?

По-друге, як можна розганяти владу, коли суспільство ще зовсім нічого не знає про кандидатури майбутніх міністрів?

Дуже тяжко передбачити, як поведуть себе депутати перед розпуском Верховної Ради і кому це виявиться вигідним.

Президент має велику надію, що ті 73 відс. поданих за нього голосів, повторять цей тріумф, підтримавши його нікому ще не відому партію „Слуга народу“. Це б могло статися, якби суспільство одностайно підтримало перші рішення президента і перші його кроки. Бо досить буде однієї помилки, щоб високий рейтинг В. Зеленського почав падати.

Багато важитиме якість найближчого оточення президента, є ймовірність, що воно може нести з собою і світло, але також кидати тінь. Вже з якогось дива з'являються в Києві „позавчорашні“, домайданні діячі, за якими Україна не плакала – зокрема колишня права рука В. Януковича Андрій Портнов, вже олігарх Ігор Коломойський прямим текстом зепевняє, що упродовж каденції В. Зеленського житиме в Україні, вже не злязять з телеекранів сумнозвісні „регіонали“ Ганна Герман, Олена Лукаш. Олена Бондаренко, вже направо-наліво роздає інтерв'ю Віктор Медведчук, хизуючись своєю незамінністю у мирних переговорах з Володимиром Путіним.

Будуть впливи з різних боків. Також і з боку досвідченого політика П. Порошенка та його партійної команди. У переддень інавгурації він з такими словами звернувся до свого наступника: „Володимире Зеленському бажаю успішного президентства. Ще місяць тому ми були затягнутими опонентами на виборах. Але вже завтра, так сталося, він буде президентом моєї рідної країни. Країни, яку люблю і в чие європейське майбутнє непохитно вірю. То ж хай Господь Україну береже, а її новому очільнику – допомагає в роботі“.

А тим часом на обрії з'являється нова політична сила – партія „Голос“, яку створює не менш популярний, ніж В. Зеленський, артист-співак Святослав Вакарчук.

Ким вони, ці двоє, будуть – опонентами чи співниками?

Ще така подробиця з моменту інавгурації. Для маленького на зріст В. Зеленського спорудили перед трибуною спеціальні підмостки – щоб було добре видно його. Щоб його президентство побачила, відчула й високо оцінила вся Україна, він повинен вивіститися перед суспільством на підмостках чести, справедливості, порядності і відданості.

Архиєпископ Борис Гудзяк буде нагороджений в США

ЛьВІВ. – Президент Українського Католицького Університету, Митрополит-Архиєпископ Філадельфійський Борис Гудзяк отримає нагороду Університету Нотр-Дам на урочистій церемонії, що відбудеться 29 червня у Львові. Цю нагороду присуджують за вчинки, які є свідченням відданості ідеалам, яким служить Університет. Це віра, пізнання, освіта, справедливість, суспільне служіння, турбота про нужденних осіб. Цьогоріч її вперше отримує українець.

У 1992 році Б. Гудзяк у Львові заснував Інститут історії церкви, був призначений спочатку ректором Львівської богословської академії, яка у 2002 році перетворилася на УКУ. У лютому цього року Папа Франциск призначив Б. Гудзяка архиєпископом Філадельфійським. Офіційна інтронізація призначена на 4 червня. Владика Борис також залишається президентом УКУ і членом постійного Синоду Української Греко-Католицької Церкви.

За словами президента Університету Нотр-Дам Джона Дженкінса, Архиєпископ Борис зробив УКУ центром культурної думки, християнського свідчення, а також майданчиком для формування українського суспільства на фундаменті людської гідності. У 2014 році під час Революції Гідності в Києві Б. Гудзяк підтримав протестувальників і їхні вимоги трансформувати Україну.

Протягом останніх 15 років між Нотр-Дамом та УКУ налагодилась плідна академічна співпраця – понад 20 науковців та працівників з УКУ пройшли стажування та успішно закінчили програми з професійного розвитку в Нотр-Дамі. Минулого року професорові Джеймсу МакАдамсу, директору Інституту європейських студій Університету Нотр-Дам було присвоєно звання почесного доктора УКУ. Проф. МакАдамс був ініціатором створення проекту Catholic Universities Partnership – консорцієму кількох католицьких університетів, який став платформою для співпраці вищих католицьких шкіл у Центрально-Східній Європі. УКУ є частиною цього консорцієму.

Неодноразово виступали з публічними лекціями у Нотр-Дамі Б. Гудзяк і Мирослав Маринович. З року в рік студенти і випускники з Нотр-Даму стають добровольцями у Літній англійській школі УКУ чи річними викладачами англійської мови в УКУ.

Нагороди Університету Нотр-Дам у минулому її одержували Президент США Джимі Картер та його дружина, свята мати Тереза з Калькути, північноірландський політик Джон Г'юм, Архиєпископ Сараєво кардинал Вінко Пуліч, засновник спільноти „Лярш-Ковчег“ Жан Ваньє, спільнота мексиканських матерів, що організувала пошуки зниклих безвісти близьких та рідних внаслідок кримінального насильства та бездіяльності держави.

Нагороди Університету Нотр-Дам у минулому її одержували Президент США Джимі Картер та його дружина, свята мати Тереза з Калькути, північноірландський політик Джон Г'юм, Архиєпископ Сараєво кардинал Вінко Пуліч, засновник спільноти „Лярш-Ковчег“ Жан Ваньє, спільнота мексиканських матерів, що організувала пошуки зниклих безвісти близьких та рідних внаслідок кримінального насильства та бездіяльності держави.

Відділ інформації УКУ

Ваша пожертва допоможе

UKRAINE GLOBAL SCHOLARS

підтримати більше таких студентів, як Євгенія!

Проживаючи у зоні воєнних дій на сході України, Євгенія винайшла природний замітник аспірину та представила результати свого дослідження на Міжнародному конкурсі INTEL. Зараз вона навчається в 11 класі приватної школи Св. Марка (МА). Євгенія має письменницький талант та є головним редактором прози в шкільному літературному журналі. Влітку вона буде стажуватись у Kyiv Post в Україні.

Для того, щоб підтримати UGS, будь ласка, відвідайте наш сайт

www.ukraineglobalscholars.org

або зв'яжіться з Юлією Лемеш,

Президентом фонду, за і-мейлом

jlemesh@ukraineglobalscholars.org

UKRAINE
GLOBAL
SCHOLARS

Відзначили День пам'яті і примирення між країнами-учасницями Другої світової війни

8 травня в Україні відзначали День примирення між країнами-учасницями Другої світової війни. На цій сторінці вміщено вістки і світлини агенції Радіо Свобода про події цього дня в Україні. За даними поліції в Україні відбулося 1,400 заходів з нагоди закінчення Другої світової війни, до яких долучилися майже 700 тис. осіб. Порядок забезпечували 22 тис. поліцаїв і військовослужбовців Національної гвардії.

КИЇВ

На честь Дня пам'яті та примирення в Києві 8 травня відбулася хода матерів, дружин та учасників нинішньої війни України з Росією на Донбасі. Спочатку в колонній залі міської адміністрації відбулася церемонія нагородження батьків загиблих учасників війни. Митрополит Епіфаній відправив Молебень за захисниками України. За офіційними даними, з початку бойових дій на Донбасі загинули 2,973 українських військових.

Під час свого виступу Міністер оборони України Степан Полторак заявив про започаткування нової традиції – віднині щороку 8 травня, в День пам'яті та примирення, від-

значатимуть батьків військовослужбовців, які перебувають у зоні бойових дій або загинули під час захисту України. Під час урочистостей було нагороджено 250 батьків полеглих українських захисників.

Після офіційної частини матері, дружини та діти воїнів пройшли ходою Хрещатиком, Майданом Незалежності, вулицею Трьохсвятительською до Михайлівської площі, де поклали квіти до Стіни пам'яті. У ході також взяли участь курсанти, активісти та жителі столиці.

Організували урочистості Всеукраїнська громадська організація „Об'єднання дружин і матерів бійців учасників АТО“ та Міністерство оборони України.

Матері, дружини та діти воїнів під час ходи Хрещатиком та вулицями Києва.

СЕВАСТОПІЛЬ

6 травня у Мамашаї (Орлівка) було оновлено пам'ятник героям війни, який стояв тут з 1960-их років. Силами місцевої кримськотатарської громади його було доповнено двома гранітними плитами.

Раніше на пам'ятнику були висічені імена тільки шести загиблих,

і серед них – жодного кримськотатарського. На оновлених плитах пам'ятника тепер імена 64 загиблих на війні жителів Мамашая, серед яких 57 – кримські татари.

У ніч з 8 на 9 травня вандалі розбили пам'ятник з іменами місцевих жителів, кримських татар, які загинули під час Другої світової війни. („Crimean Tatars“)

Розбитий пам'ятник у Мамашаї. (Фото: „Crimean Tatars“)

ЛЬВІВ

День пам'яті і примирення у Львові 8 травня вшанували біля дерев'яного хреста, встановленого на місці колишнього концентраційного табору „Шталаг-328“, у якому у період німецької окупації з 1941 до 1944 років утримувались понад 280 тис. полонених різних національностей. Половина бранців загинула через голод, неналежні умови утримання, тортури.

На місці табору відбулась Панахида за всіма загиблими у роки Другої світової війни, незалежно від уніформи, яку носили солдати, чи в якому воювали підрозділі, а також молились і згадали українських військовослужбовців, які загинули під час бойових дій на Донбасі.

Під час вшанування відбулась акція „Країна пам'яті“ – люди розмістили символічні маки на сітці, утворивши схематично карту України.

ЗАПОРІЖЖЯ

Новообраний Президент України Володимир Зеленський 8 травня, у День пам'яті та примирення, зустрівся у Запоріжжі із зв'язковою УПА Параскевою Зеленчук-Потяк і ветераном Сталінградської битви Іваном Залужним.

„У День пам'яті та примирення ми вшановуємо та вклоняємося перед усіма, хто боровся проти нацизму та загинув за Україну в роки Другої світової війни. Перед кожним, хто віддав своє життя заради миру. Миру, якого сьогодні так потребує Україна. Миру, запорукою якого стане єдність усіх

українців. Для того, щоб у майбутньому нас об'єднували лише перемоги“, – заявив В. Зеленський.

Капітан першого рангу морської піхоти СРСР, учасник Другої світової війни Іван Залужний має 101 рік. Втратив єдиного онука – Івана Гутніка-Залужного під час війни на Донбасі. Параскева Зеленчук-Потяк у 13 років стала зв'язковою в УПА, де передавала інформацію, провіант і плела светри.

Голова Українського інституту національної пам'яті Володимир В'ятрович схвалив рішення В. Зеленського відзначити цей день одночасно із зв'язковою УПА і ветераном Сталінградської битви.

Новообраний Президент України Володимир Зеленський (посередині) і колишня зв'язкова УПА Параскева Зеленчук-Потяк та ветеран Сталінградської битви Іван Залужний.

МАЯКИ, Донецька область

9 травня в селі були перепоховані рештки 158 вояків Другої світової війни, що були знайдені пошуковцями протягом 2018 року на колишніх місцях боїв поблизу населеного пункту. Поховані останки належать бій-

цям, які загинули в 1941-1943 роках.

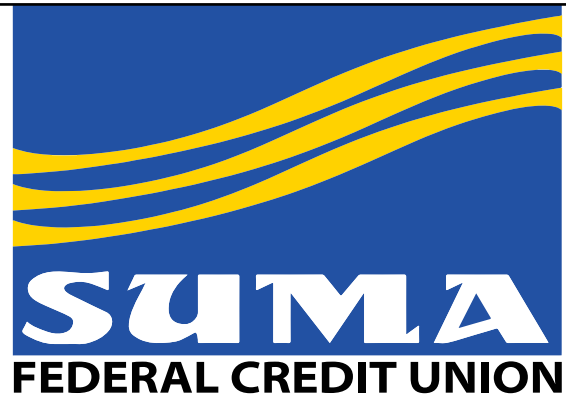
Пошуковцям вдалося встановити прізвища п'ятьох зі 158 солдатів. Командир пошуковців Олексій Юков зазначив, що сподівається знайти і повернути рідним останки загиблих в Іловайську та Дебальцевому. (Радіо Свобода)

Перепоховання 158 вояків Другої світової війни. (Фото: Радіо Свобода)

День пам'яті і примирення у Львові 8 травня цього року.

В НОВИЙ РІК НА НОВОМУ АВТО!

90%
фінансування
для кваліфікованих
позичальників

Like us on
Facebook

ОТРИМАЙТЕ ПІДТВЕРДЖЕННЯ СЬОГОДНІ!

КРЕДИТ НА ВЖИВАНІ АВТА

НИЗЬКИЙ
ВІДСОТОК **3.25%** **APR*** ДО 48
МІСЯЦІВ

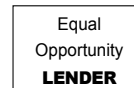
* APR = Annual Percentage Rate. This is not a guarantee of credit. An application and approval is required. All loan rates are based upon member's credit worthiness at time of application and the term of the loan. Your rate may be higher and rates are subject to change without notice. Used vehicle loans are based on the age of the vehicle and term of the loan. Visit us at www.sumafcu.org or call the credit union for current rates.

** Percentage of financing is dependent on credit score. Financing does not include sales tax, tags, destination charges, etc. Call the credit union for more information.

SUMAFCU NMLS# 527694

Federally insured
by NCUA

НАШІ ФІЛІЇ ЗРУЧНО РОЗТАШОВАНІ

Main Office

125 Corporate Blvd.
Yonkers, NY 10701
Phone: 914-220-4900, Option 3
Fax: 914-220-4090

Yonkers Branch

Ukrainian Youth Center
301 Palisade Ave.
Yonkers, NY 10703
Phone: 914-220-4900, Option 7
Fax: 914-965-1936

Spring Valley Branch

Ukrainian Hall
16 Twin Ave.
Spring Valley, NY 10977
Phone: 845-356-0087
Fax: 845-356-5335

Stamford Branch

Ukrainian Research Center
39 Clovelly Rd.
Stamford, CT 06902
Phone: 203-969-0498
Fax: 203-316-8246

New Haven Branch

Ukrainian Heritage Center
555 George St.
New Haven, CT 06511
Phone: 203-785-8805
Fax: 203-785-8677

1-888-644-SUMA (7862) | Visit us online at www.sumafcu.org

Закон є...

(Закінчення зі стор. 7)

не лише у вигляді додаткових кількох процентів за Партію Регіонів, але і в доведенні ситуації в країні до кризи 2014 року (згадаймо, що скасування закону було використано як стимул до сепаратизму в Криму та на Донбасі).

Отже, повертаючись до мовного питання в сучасних умовах, коли багато що вже стало зрозумілим і є можливість аналізувати попередній досвід, слід винести кілька думок, які дозволять не лише прийняти мудру законодавчу норму, але й належними чином її запровадити на практиці.

Чи був закон 1989 року перемогою національних сил і курсу на незалежність? Так, це очевидно. Чи був він при цьому компромісним і враховував інтереси різних сторін? Безперечно, так. Таке рішення має бути для нас позитивним прикладом і сьогодні. А для цього треба визначитися, у чому конкретно полягає перемога нового закону, прийнятого Верховною Радою у 2019 році, і в чому полягає суспільний компроміс, що з ним пов'язаний.

Отже, пропоную кілька тез, які окреслюють відповідь на ці питання.

Утвердження державного статусу української мови є політичною і юридичною необхідністю. Вона впливає не з „відновлення історичної справедливості“, і не з „повернення до джерел духовності рідного народу“, а з гострої потреби держави мати комунікативну, технологічну, термінологічну основу для своєї діяльності.

Усвідомлена таким чином потреба державної мови має стати елементом громадянського консенсусу (нового суспільного договору), що не повинен переглядатися під впливом політичної кон'юнктури.

Українська мова – це наш код доступу до сфери державного управління, публічної політики, вітчизняної правової системи, вітчизняних освітніх і наукових галузей. І слово код я вживаю не в міто-поетичному сенсі, а за аналогією з методами програмування. І всі громадяни України, незважаючи на те, яка мова для них є рідною, зацікавлені в тому, щоб на цей код ми мали монополію. Тому єдина державна мова – це національна безпека, захист ринків, соціальна справедливість і внутрішня консолідація.

Ілюзія про те, що дві чи більше державних мов спрощують комусь життя чи гармонізують суспільні відносини розбивається як звичайними логічними аргументами, так і прикладом переважної більшості успішних країн світу, які, незважаючи на внутрішню багатокультурність, функціонують як держави на основі однієї мови. Для когось у цьому може бути переконливим приклад закону про статус російської мови у Російській Федерації. Офіційна двомовність чи багатомовність – це розкіш, яка має свою ціну і в грошовому еквіваленті, і в додатковому навантаженні на всі функції держави.

Російська мова – це не мова ворога, і не мова окупації. Це рідна мова значного числа мешканців нашої країни, яким це не перешкоджає бути ані рівноправними громадянами, ані патріотами

України. Просто серед їхніх життєвих завдань, що зумовлені об'єктивними обставинами проживання в нашій країні та фактом її громадянства, є одне додаткове – опанувати українську мову. На тому рівні і в тому обсязі, який необхідний їм для спілкування з державою, участі в суспільно-політичних процесах, повноцінної інтеграції в культурний та інформаційний простір України. Вважаю таку постановку питання справедливою і вичерпною.

Незнання мови не може вважатися провинною чи особливою громадянською позицією людини. Таке незнання є функціональним обмеженням, яке в одних випадках компенсується за рахунок платників податків, а в інших залишається у сфері відповідальності самої людини (маю на увазі оплату послуг перекладача).

Українська мова живе у кількох вимірах – побутовому, художньому, духовному, медійному тощо. Державне регулювання має стосуватися тих сфер, які держава насправді здатна контролювати і повинна це робити. Тому державне унормування використання мови повинно мати чіткі рамки і не менш чіткі інструменти впливу на ситуацію. Не треба законом примушувати любити чи поважати мову. Законом треба врегулювати ситуації, що вимагають прийняття формальних рішень.

Нормативна форма української мови повинна бути максимально чіткою, функціональною та універсальною. Вона має бути орієнтована не на „повернення до витоків“, а на відповідність реаліям сьогодення. Слід рішуче відмовитися від принципу „аби не так,

як у російській“. Підкреслюю, що говорю про нормативно затверджену форму української мови. А для художнього самовираження і реалізації невичерпного духовного потенціалу є відповідні жанри і види діяльності.

Зробити українську мову в Україні популярною і престижною не може жоден закон. Це можуть зробити лише носії цієї мови, у разі якщо вони будуть інтелектуально і духовно розвинутими особистостями, творитимуть цією мовою нові художні вартості, будуть висловлювати нею значущі для нації думки та ідеї, а їхнє середовище спілкування буде привабливим з моральної точки зору, даватиме суспільству зразки соціальної та професійної компетентності. Власне, таким шляхом українська мова і збирала собі прихильників через історично несприятливі періоди.

Не маю сумнівів, що до мовного питання ми в Україні ще будемо повертатися не раз. Тому що прийнятий закон не зняв усіх питань і досить суперечливо сприймається в суспільстві. А також тому, що існує надто велика спокуса знову і знову використати мовну карту в боротьбі за владу. Тому, незважаючи на те, чи буде йтися про законодавчі зміни, нові нормативні акти, чи лише про практику їх застосування, важливо тримати в фокусі вірні орієнтири і пріоритети.

Для цього їх треба вчасно усвідомити, обговорити і узгодити на громадянському рівні.

Еспресо ТВ

Максим Розумний – доктор політичних наук, Київ.

Закон про мову...

(Закінчення зі стор. 7)

джають чи створюють загрозу збереженню або розвитку мов“, які за цим законом вважаються мовами меншин.

По-третє, державний статус української мови закріплений в Конституції, розтлумачений Конституційним судом України, і ніщо, в тому числі Хартія, не може змінити цей статус.

По-четверте, російська мова не

відповідає визначенню терміну „регіональна мова“ в статті 1 Хартії. Через те, що в Україні немає обмежених територій, в межах яких проживають люди, що володіють нею. Російська мова поширена на всій території України, а в деяких сферах вона довгий час домінувала. І тому не російська, а вже українська мова існувала на правах міноритарної, яку необхідно захищати.

Отже, державний статус української мови – це конституційна норма, яка з'явилась не 25 квітня

2019 року, а за декілька десятиліть до того. Те, що державний статус української мови зобов'язує всіх чиновників державних і комунальних органів застосовувати саме її, 20 років тому розтлумачив Конституційний суд України. І вочевидь, якщо особа мала бажання податися на державну службу та вособлювати собою державу і державну політику, вона мала опанувати державну мову. Якщо з певних міркувань вона того не зробила, прийнятий Верховною Радою закон ще раз надає їй таку мож-

ливість, в тому числі через мережу безкоштовних курсів вивчення української мови. І ніякі посилання на Хартію регіональних мов не змінять ситуацію, оскільки Хартія не може змінювати Конституцію та конституційний статус державної мови і не звільняє носіїв міноритарних мов від обов'язку вивчити мову своєї країни.

Еспресо ТВ

Микола Княжицький – депутат Верховної Ради, Київ.

Пригадати рідну...

(Закінчення зі стор. 7)

вано. 20 років терору, голодоморів, винищення сягнули й глибин словників. Тисячі синонімічних рядів вилучені, заборонені і ... забуті. Миколу Скрипника і його український правопис – убито, письменників з будинку „Слово“ винищено, і сьогодні Харків, де у 1920-их роках бував театр „Березіль“, забув цю свою історію, як і українську мову.

Надміру толерантні українці не хочуть ніби-насаджувати ніби-нову українську мову російськомовним, забуваючи головне – українська для більшості з них не є новою, чужою, ворожою – це їх мова, злочинно вирвана з їхніх територій разом з кращими її носіями, забутими й забороненими дідами-прадідами, розкуркуленими, виселеними, розстріляними. І вони борються сьогодні „не так за право розмовляти російською, як за пра-

во не розмовляти українською“ – натрапила на цю влучну цитату у „Facebook“, але забула автора.

Замість того, щоб сперечатися – краще завжди розмовляймо українською мовою в Україні – у сферах обслуговування й освіти, вимагаймо україномовних меню й інтернет-кранічів. Пригадуймо забуті слова, які зникли не від часу, а від режиму.

P.S.: Рекомендую вам чудовий ресурс, яким сама часто користуюся для пошуку синонімів, перевірки тексту й збагачення лексики – r2u.org.ua. Команда небайдужих лінгвістів (пишаюся знайомством з одним з них – Василем Старком), зібрали до купи і зацифрували десятки українсько-російських словників 1920-1930-их років, додали перевірену граматику і цікаві публікації на дотичні теми.

Для довідки:

Микола Скрипник – український радянський політичний діяч, очолював з 7 берез-

ня 1927 року по 7 липня 1933 року Народний комісаріат освіти УРСР. Під його керівництвом була завершена українізація преси, початкового і середнього шкільництва, значною мірою було українізоване викладання у вищій школі. Крім того, М. Скрипник скликав у 1927 році всеукраїнську (з участю вчених і з-поза УРСР) правописну конференцію, внаслідок якої був опрацьований т. зв. Харківський або „скрипниківський“ правопис, узаконений у 1928 році, який усував русифікаційні впливи з української мови. Після згорання українізації покінчив життя самогубством у своєму кабінеті у будівлі Держпрому в місті Харків. За однією з непервірених версій, його останні слова були такими: „Не можна бути одночасно комуністом, та українцем“.

„Слово“ – житловий будинок в Харкові на вулиці Культури, 9 (первинна адреса – вулиця Червоних Письменників, 5, по війні – провулок Барачний, 9, потім

– провулок Покровського, 9[1]). Побудований наприкінці 1920-их років кооперативом літераторів. У травні 1933 року – арешт Михайла Ялового і самогубство Миколи Хвильового ознаменували початок хвилі репресій проти діячів української культури, що потім отримало назву „Розстріляне відродження“, і початок недоброї слави письменницького будинку, який незабаром, за свідченням Івана Багряного (арештований в 1932 році), отримує прізвисько „Крематорій“. До 1938 року було репресовано мешканців 40 квартир з 63.

„Березіль“ – український театр-студія, заснований Лесем Курбасом у 1922 році у Києві. В 1926 році його було переміщено до Харкова, де він зайняв приміщення, яке до цього належало театрові ім. Івана Франка під керівництвом Гната Юри.

„День“

Анна Данильчук – український лінгвіст, Харків.

Вісті Фундації ім. Івана Багряного

Травень 2019 року, ч. 224

Національна бібліотека дякує за „Раритети української діаспори“

Національна бібліотека України ім. Володимира Вернадського висловлює щиру подяку Фундації ім. Івана Багряного за подарований примірник праці Сергія Козака „Раритети української діаспори“ в чотирьох томах, (Київ, „Ярославів Вал“, 2016-2017) для читальної залі відділу закордонної україніки. Цей та інші, надзвичайно вагомий для національної культури культурологічні проекти, здійснені Фундацією, яка є однією з найавторитетніших благодійних інституцій, вже вписані в історію України.

Видання „Раритети української діаспо-

ри“ стане дуже цінним доповненням колекції видань закордонної україніки, яка користується великим попитом у читачів. Це видання, що висвітлює на своїх сторінках історію української діаспори, й зберегло літопис боротьби українського народу за свою незалежність, розкриває суспільно-політичне, культурне, мистецьке життя і творчість наших співвітчизників в еміграції, сприятиме зростанню національної свідомості українських громадян, допомагатиме в розбудові молодій українській держави.

Фундація ім. І. Багряного, зокрема завдяки

праці й ініціативі свого представника доктора Українського Вільного Університету С. Козака, вже подарувала відділу закордонної україніки багато пізнавальної, корисної й актуальної літератури, за що висловлюємо вам щиру вдячність.

Зичимо Фундації успіхів у її великій праці з розбудови України і утвердження України у світі.

Любов Дубровіна,
Генеральний директор бібліотеки,
Київ

Мар'ян Дальний та „Нові Дні“

Олексій Коновал

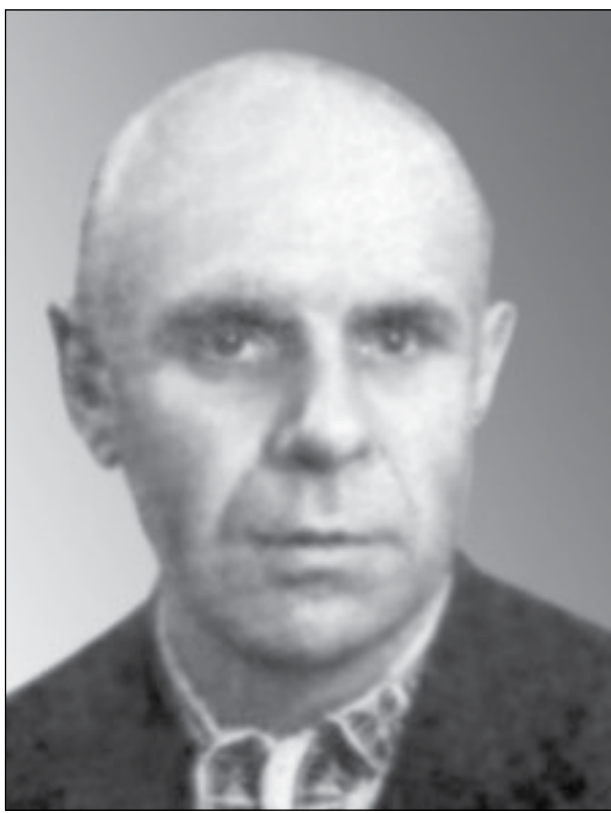
Майже півстоліття ми мали приємність читати цікавий, будуючий український журнал „Нові Дні“, засновником і першим редактором якого був Петро Волиняк, який не раз писав і казав: „Як я дам дуба, помруть і „Нові Дні“. Він помер 29 грудня 1969 року. Виходить „непомильний“ П. Волиняк помилився. Немало старань доклав Мар'ян Дальний, щоб журнал не помер. З його ініціативи було створено видавничу спілку, в якій спершу він був секретарем, а пізніше й головним редактором „Нових Днів“. Перше й друге редагування „Нових Днів“ М. Дальним тривало 25 років. Він не любив хвалитися, не дуже й скаржився на труднощі, і не нарікав на своїх членів редакційної колегії, читачів чи дописувачів.

М. Дальний – публіцист, редактор, бібліотекар, громадсько-політичний діяч українського демократичного напрямку. Народився він 1 січня 1924 року в селі Бортків на Львівщині. Початкову освіту здобув у сусідньому селі Вільшаниця Велика, а середню – у Золочеві та Львові. Під час війни розпочав студії в Львівському державному технічному інституті, а пізніше записався до заочної Високої Школи політичних наук в Подєбрадах в Чехії на відділ, що його найбільше цікавив – журналістики.

Після Другої світової війни продовжував студії в Українському Технічно-Господарському Інституті в Західній Німеччині. Тоді ж він нав'язав близькі контакти з провідними діячами новоствореної Української Революційно-Демократичної Партії (УРДП), яку очолював Іван Багряний.

В 1949 році приїхав він до Канади. Окрім заробіткової праці, активно включився у створення та розбудову нових українських демократичних організацій: Крайового комітету УРДП Канади, організував ініціативну групу для створення Об'єднання Демократичної Української Молоді (ОДУМ) в Канаді, Центрального Комітету ОДУМ та журналу ОДУМ „Молода Україна“.

Помітивши працьовитість М. Дального, І. Багряний писав йому в 1954 році: „В зв'язку з

Петро Волиняк

підготовчими працями до чергового 4-го з'їзду УРДП, Секретаріят ЦК плянує запропонувати Вам обійняти становище керівника resortу молоді в новому складі ЦК, виставляючи Вашу кандидатуру на члена ЦК“. А кількома днями пізніше І. Багряний просив М. Дального „вже тепер обійміть посаду-функцію керівника Відділу молоді при Центральному комітетові, щоб забезпечити успіх нашої роботи серед молоді в доз'їздовий період“.

М. Дальний, звісно, дав згоду й виконував ті обов'язки. Він написав понад 600 есеїв, статей, оглядів, репортажів, нотаток та ін. Він був співредактором декількох книжок та редактором, що вийшли у видавництвах „Молода Україна“ та „Нові Дні“. Такі як „Збірник ОДУМ“, „Набої для розстрілу“ Гелія Снегір'ова, „50-ліття Української Православної Катедральної громади св. Володимира в Торонто“ та інші. Свої статті та дописи, окрім в журналах „Молода Україна“ та „Нові Дні“, містив також в журналах „Сучасність“, „Листи до приятелів“, „Наші позиції“ та в газетах „Українські Вісті“, „Український Прометей“ та „Український Голос“.

Справжнє прізвище М. Дального – Горгота. Даючи згоду І. Багряному увійти в члени ЦК УРДП, він писав: „Уся моя родина за винятком дружини і малої дочки перебуває по той бік „залізної заслони“, нерепресована досі комуністичною владою, і тому, для спокою совісті, я змушений вести свою політичну і публіцистичну діяльність під прибраним прізвищем М. Дальний“. Окрім цього псевда деколи він уживав й інші псевда: Д. Опільський, Р. Гайдарта, В. Дубовий.

М. Дальний був членом Спілки Українських Журналістів Канади, Союзу Українців-Самостійників, мистецького товариства „Козуб“ та інших. Одужився він з Адою з дому Янні. Мали

Мар'ян Дальний. (Фото: Вікіпедія)

дочку Ірину та сина Юрія, які були активними в канадському суспільному житті. Дружина Ада ще в 1954 році дала згоду І. Багряному допомогти у зібранні передплат на книгу „Маруся Богуславська“ у чотирьох томах. В 1953 році він видав повість „Огненне коло“ про трагедію дивізії „Галичина“ під Бродами, як частину четверту роману „Маруся Богуславка“. Та книга, на яку Ада збирала передплати, вийшла друком в 1957 році під назвою „Буйний вітер“, як книга перша роману „Маруся Богуславка“.

В роки, коли зменшувалося число передплатників журналу „Нові Дні“, який він редагував, а кошти друку збільшувалися, щоб утримати журнал при житті, його дружина Ада взяла на себе обов'язки адміністратора і реклямну справу. Але всьому доброму приходиться кінець. Обставини змусили М. та А. Дальних видати останнє число журналу „Нові Дні“ в грудні 1997 року.

М. Дальний почав хворіти, але й рівночасно готував книгу „Вибране. Люди, події, коментарі“, яка вийшла у Видавничому домі „Кієво-Могилянська академія“ 2007 року, коштом Фундації ім. І. Багряного вже по смерті М. Дального, який помер 17 червня 2007 року. Вічна Йому пам'ять!

Фундація щиро дякує за підтримку!

Від часу появи попередньої сторінки Фундації ім. Івана Багряного прислали пожертви на різні цілі такі особи: 1,300 дол. – **Іван Буртик** на виборчі акції президента в Україні, щоб вибрали патріота, який дбатиме за добробут України, її безпеку й ставитиме опір Російській Федерації; 150 дол. – **Ірина Щерба** на потреби Фундації; 100 дол. – **Іна Стратієнко** на вибори в Україні; 30 дол. – **Петро Романішин** на виборчий процес президента.

Управа Фундації щиро дякує всім жертводавцям й прохає й далі підтримувати Фундацію своїми жертвами, щоб вона могла допомагати видавництвам, газетам та журналам України, пораненим воякам, що борються територію на сході України та їх родинам, сиротам та університетам.

Дописи і листи до Фундації ім. Івана Багряного, членські внески і пожертви просимо посилати на адресу:

Bahriany Foundation
19669 Villa Rosa Loop
Fort Myers, FL 33967

Сторінку редагує Олексій Коновал

Зеленський склав...

(Закінчення зі стор. 1)

прихильниками.

На церемонії інавгурації були присутні колишні президенти України – Леонід Кравчук, Леонід Кучма, Віктор Ющенко, Петро Порошенко, колишні голови Верховної Ради, представники органів державної влади, міський голова Києва Віталій Кличко, представники Церков та чужоземні гості. Зокрема, Президент Грузії Саломе Зурабішвілі, Президент Естонії Керсті Кальюлайд, Президент Латвії Раймондс Вейоніс, Президент Литви Даля Грибаускайте та Президент Угорщини Янош Адер, а також представники США, Канади, Франції, Польщі, Туреччини, Молдови, Азербайджану, Білорусі, Румунії, Словаччини, Болгарії. Також церемонію відвідали представники НАТО та Європейського Союзу.

З ложи для почесних гостей за інавгурацією спостерігали батьки В. Зеленського – Римма та Олександр і його дружина Олена.

Президент В. Зеленський взяв участь у представленні командувачів видів Збройних Сил України та керівників силових відомств. Біля Маріїнського палацу перед ним пройшли урочистим маршем воїни Почесної варти. Після цього керівники силових відомств та команду-

вачі були урочисто представлені В. Зеленському.

Вірно служити Україні пообіцяли Міністер оборони України Степан Полторак, Міністер внутрішніх справ України Арсен Аваков, Начальник Генерального штабу Збройних сил України (ЗСУ) – Головнокомандувач ЗСУ Віктор Муженко, Командувач Сухопутних військ ЗСУ Сергій Попко, Командувач Повітряних сил ЗСУ Сергій Дроздов, Командувач Військово-Морських сил ЗСУ Ігор Воронченко, Командувач Десантно-штурмових військ ЗСУ Михайло Забродський, Командувач Сил спеціальних операцій Ігор Луньов, Голова Служби безпеки України Василь Грицак, Голова Державної прикордонної служби Петро Цигикал, Голова Національної поліції Сергій Князев, Голова Державної служби з надзвичайних ситуацій Микола Чечоткін та виконувач обов'язків Командувача Національної гвардії України Микола Балан.

Президент України зустрівся з головами чужоземних делегацій і послами чужоземних держав. В Україні перебувають Віце-президент Європейської комісії Марош Шефчовіч, Міністр енергетики США Рік Перрі та спецпредставник США з питань України Курт Волкер, Міністр національної оборони Канади Гарджит Саджан, Віце-президент Турецької республіки Фуат Октай, Міністер закордонних справ Польщі Яцек Чапутович і Міністер закордонних справ Молдови Тудор Уляновскі, Голова Міллі Меджлісу Азербайджанської республіки Октай Асадов, Голова Сенату Парляменту Чеської республіки Ярослав Кубера та низка інших поважних гостей.

Володимир Зеленський йде з Маріїнського парку до Верховної Ради. (Фото: (Офіційне інтернет-представництво Президента України))

Офіційне інтернет-представництво Президента України

DNIPRO LLC.

**ПАЧКИ, АВТОМОБІЛІ
ТА КОНТЕЙНЕРИ
В УКРАЇНУ**

- Туристичні послуги: авіаквитки і візи в Україну та інші країни
- Грошові перекази у всі країни світу • Українські та європейські компакт-диски • Українські сувеніри та хустки
- Телефонні картки: 80 хвилин розмови за 5 дол.

ROSELLE, NJ
645 W. 1st Ave.
Tel.: (908) 241-2190
(888) 336-4776

CLIFTON, NJ
565 Clifton Ave
Tel.: (973) 916-1543

PHILADELPHIA, PA
1916 Welsh Rd., Unit 3
Tel.: (215) 969-4986
(215) 728-6040

**Вкладайте свої
гроші під вищі
відсотки на
ДЕПОЗИТНІ
СЕРТИФІКАТИ!**

SPECIAL SHARE CERTIFICATE

2.80% APY*
FOR 9 MONTHS

Visit our web site at ukrainianfcu.org

UKRAINIAN **УКРАЇНСЬКА**
FEDERAL CREDIT UNION ФЕДЕРАЛЬНА КРЕДИТНА СПІЛКА

Rochester, NY
Main Office
824 East Ridge Rd
Rochester, NY 14621
585-544-9518

Amherst, NY
2882 Niagara Falls Blvd
Amherst, NY 14228
716-799-8385

Boston, MA
282 Providence Hwy
Westwood, MA 02090
781-493-6733

Buffalo, NY
562 Genesee St
Buffalo, NY 14204
716-847-6655

Federal Way, WA
1414 S 324th St Ste B108
Federal Way, WA 98003
253-237-5293

Parma, OH
Osnova Branch
5602 State Rd
Parma, OH 44134
440-842-5888

Portland, OR
11050 SE Powell Blvd
Portland, OR 97266
503-774-1444

Sacramento, CA
6029 San Juan Ave
Citrus Heights, CA 95610
916-721-1188

Syracuse, NY
211 Tompkins St
Syracuse, NY 13204
315-471-4074

Vancouver, WA
11208 NE Fourth Plain Blvd
Vancouver, WA 98662
360-597-2096

Webster, NY
900 Holt Rd
Webster, NY
585-545-6276

Disclosure: *APY is Annual Percentage Yield. Must be new money. Rate is as high as 2.80%. Rates are effective as of 3/28/2019. Minimum deposit is \$500. No rate adjustment on prior share certificates. There is a penalty to withdraw the money (principal) you deposited into your Certificate before it reaches the maturity date; you may withdraw the dividend earned at any time w/o penalties. Rates may change at any time. The APY will remain in effect for the term of the certificate. Dividends are compounded and credited quarterly. Fees may reduce earnings. Other rates and terms are available. UFCU reserves the right to terminate these offers at any time without any further notice. Membership subject to eligibility. Federally insured by NCUA.

**УНСоюз оголошує
приділ стипендій та
нагород студіюючій
молоді на академічний
рік 2019-2020**

Кандидати на стипендії або нагороди мусять:

- Бути активними членами УНСоюзу принайменше два роки до 1-го червня 2019 року
- Під час останніх двох років, мати поліс принайменшої вартості \$5,000 (не включає поліс Термінового страхування)
- Бути прийняті на студії до університету в США або в Канаді

Аплікація на стипендію або нагороду від УНСоюзу мусить бути вислана до 1-го червня 2019 року

За точними інформаціями телефонуйте до Головної канцелярії УНСоюзу або відвідайте сторінку "Наші Пільги" на інтернетній мережі УНСоюзу:

www.UNAInc.org

UNA, Inc.
2200 Route 10
Parsippany, NJ 07054
800-253-9862 ext. 3035

До 75-их роковин...

(Закінчення зі стор. 3)

населення (як, наприклад, українських селян, яких назвали куркулями і виморили штучним голодом), а потім сталінський режим почав карати депортацією цілі народи.

Тож, за звичною для радянських каральних органів (ЧК, НКВС) схемою, кримських татар оголосили „зрадниками” і звинуватили у „пособництві ворогу”.

Формальною причиною для цього стало те, що 51-ша армія (яка фактично не мала озброєння) не чинила спротиву противникові. Ось як описав ситуацію, що склалася 24 вересня-16 листопада 1941 року, боєць 476-го полку 51-ої армії Абдураман Барієв у своїх „Спогадах про воєнні роки”.

„Було роздано 18 гвинтівок. Решта 700 солдатів із батальйону стояли перед німцями з лопатою та кайлом. Міномети й кулемети були поламани й непридатні...” – розповів А. Барієв.

Також радянська влада звинуватила кримських татар у співпраці

із нацистами, бо окупанти примусили їх створити так звані загони самозахисту.

І ось 11 травня 1944 року виходить постанова Державного комітету оборони СРСР ч. ГОКО-5859. Зокрема, у ній зазначається, що „в період Вітчизняної війни багато кримських татар зрадили Батьківщину, дезертирували з частин Червоної армії, які обороняли Крим, і переходили на бік противника, вступаючи у сформовані німцями добровольчі татарські військові частини, які боролися проти Червоної армії, в період окупації Криму німецько-фашистськими військами, беручи участь у німецьких каральних загонах, кримські татари особливо відзначилися своїми жорстокими розправами щодо радянських партизанів, а також допомагали німецьким окупантам у справі організації насильницького вивезення радянських громадян у німецьке рабство і масового винищення радянських людей”.

Покарання – виселення усіх кримських татар із Криму.

І це при тому, що, лише за офі-

ційними даними, понад 20 тис. кримських татар воювали у лавах Червоної армії. Є дані про те, що після закінчення війни, у 1945 і 1946 роках, депортували ще майже 9,000 кримських татар, які повернулися додому з фронту. Тільки „на спецпоселенні” в Узбекистані налічувалося, за даними НКВС, 6,057 учасників війни, багато з яких мали високі бойові нагороди.

Натомість більшість істориків вважає, що справжньою причиною депортації кримських татар було те, що СРСР прагнув захопити частину Туреччини і встановити контроль над чорноморськими протоками – Босфором і Дарданеллами. Тому, готуючись до цього нападу, сталінський режим „зачищав” майбутні плацдарми – Крим і Кавказ – від „ненадійного елементу”. На Кавказі вибірково виселяли тюрків і калмиків, а із Криму – кримських татар.

Те саме радянські карателі зробили із українцями, які жили на територіях, охоплених активними діями Української Повстанської Армії (УПА). Так, під час спец-

перації „Захід” підрозділи НКВС протягом доби 21 жовтня 1947 року вивезли із західної України майже 78 тис. людей до Казахстану і російського Сибіру.

До того ж, усі громадяни „великої країни”, які потрапили під нацистську окупацію, автоматично вважалися „ненадійними”, а їхні діти та онуки мусили у всіх можливих анкетах – при вступі на навчання чи при оформленні на роботу – обов'язково відповідати на запитання: „находились ли ви или ваши родственники на временно оккупированной территории?”.

Сучасна російська влада в анексованому Криму порушує права кримських татар, проводить масові обшуки й арешти.

Україна збрала і передала у міжнародні суди сотні томів доказів незаконної анексії Криму та порушення прав людей окупаційною владою.

© Радіо Свобода, 2019. Передруковується з дозволу Радіо Вільна Європа/Радіо Свобода (www.radiosvoboda.org).

Уникнути...

(Закінчення зі стор. 4)

волічну заставу, а пізніше кредити не повертають. Банк забирає заставу, але її вартість не покриває і частини кредиту. Банк опиняється у мінусі і, зрештою, банкрутує. При цьому власники банків-порохотягів нічого не втрачають, бо вже вивели гроші вкладників через надання кредитів фірмам, що їм же і належали. А вкладникам банку частково та з запізненням повертають гроші через Фонд гарантування вкладів. Фонд гарантування вкладів теж у мінусі, бо майно, що залишається після збанкрутілих банків, не покриває витрат з виплати депозитів обдурених вкладників. Врешті-решт платити знову держбюджет. Власники банків-порохотягів, а їх назбиралося близько сотні, залишили після себе 20 млрд. дол. нестачі. З тих 20 млрд. — 5.5 припадало на „ПриватБанк”.

Вина за це лежить не тільки на власниках цих банків, але й на керівниках Національного банку України. Їх провина подвійна. Адміністративна — у тому, що Національний банк як регулятор банківського сектора вчасно не помітив і не бив на сполох, коли більшість наданих комерційними банками кредитів була лише банальною схемою виведення грошей з банку. Економічна — у тому, що висока облікова ставка (17 відс. і більше) робила кредити комерційних банків дорожчими, ніж 20 відс. Нормальним бізнесам, які чесно сплачували податки, було неможливо виплачувати ще 25 відс. річно за кредитами, і при цьому залишатися прибутковими. Хоча, коли Національний банк очолює приватний банкір Віктора Януковича — Сергій Арбузов, то дивно, що сам будинок Національного банку не встигли продати С. Арбузову у власність.

Революція Гідності стала в пригоді власникам банків-порохотягів. Рано чи пізно всі вони мали збанкрутувати, але тоді б власники опинилися у в'язниці за шахрайство. Коли ж після втечі В. Януковича люди почали масово

знямати з банківських рахунків свої заощадження, у банків-порохотягів з'явилася нагода прикритись цією панікою і пояснити нею своє банкрутство. Перефразовуючи вислів архієпископа Кентерберійського, українські банкіри мали би сказати: „Якщо б революції не було, її слід було б вигадати”.

Тому ніхто з банкірів, які нарабили боргів у 20 млрд. дол., не сів за ґрати, а І. Коломойський, „вигравши” президентські вибори, впав у таку еufорію, що почав розказувати ніби це не він, а держава, створила діру у 5.5 млрд. дол. у „ПриватБанку”. Приємним баритоном він муркотів журналістам, як „нас всіх (себто і його теж) обікрали”. І таким заколисуючим було це муркотіння, що і я повірив би, якби у той час не писав цю статтю.

Що бачимо у відповідь на ці заяви бенефіціанта президентських перегонів? Мовчання ягнят. Мовчить Кабінет міністрів, мовчить Міністерство фінансів, мовчить Національний банк. Лише посилаються на суд, який має встановити справедливість. То що, ті 5.5 млрд. дол., які уряд увілляв у „ПриватБанк”, потребують підтвердження суду? Чи уряд настільки божевільний, що бере на себе боргові зобов'язання „ПриватБанку”, в якому все в порядку і немає нестачі грошей? Або, може, Нацбанк не давав кредит у 19 млрд. грн., який власники не повернули? Скільки часу минуло, а застави, що давалися під цей кредит, не надійшли на баянс Національного банку. Чому Національний банк сприймає це як належне?

І уряд, і Національний банк залежать від кредитів Міжнародного валютного фонду. А для нього не байдуже, куди поділися 5.5 млрд. дол. з „ПриватБанку”, і де заставне майно на 2 млрд. дол., яке досі не надійшло до Національного банку.

Не знаю, якими словами директор-розпорядник Міжнародного валютного фонду Крістін Лаґард пояснювала обраному Президенті Володимирові Зеленському, за яких умов Національний банк України буде і надалі отримувати кредити МВФ.

Але К. Лаґард здавна славилася

римською прямою. Тож не було б нічого дивного, якщо б вона сказала, що борг І. Коломойського у 2 млрд. дол. має бути повернуто або готівкою, або заставним майном. В іншому випадку Національний банк не побачить наступного траншу кредиту, як свої вуха. Оскільки Національний банк України — це компетенція президента, а не прем'єра (президент призначає половину складу правління), то ця проблема безпосередньо стосується В. Зеленського. І якщо він до цієї розмови з директором МВФ не повністю усвідомлював куди влип, то після неї, мабуть, дуже засумував.

20 млрд. дол. збитків, які завдали 100 збанкрутілих банків, лягають тягарем на вже великі борги уряду. І якщо брати до уваги, що уряд не має змоги дешево позичати гроші, а змушений платити 8.5 відс. річно, то тільки обслуговування цих 20 млрд. боргу, що нарабили горе-банкіри, обходиться державі 1 млрд. 700 млн. дол. (тільки відсотки!) на рік.

Це гігантський крок до банкрутства держави. А якщо дер-

жава збанкрутує, Росія розбере її на шматки. Чи хтось у цьому має сумніви?

Шантажувати МВФ не вийде. Рішення найбільш креативних судів у Києві можуть справити враження на інших власників банків-порохотягів, але МВФ залишиться глухим і просто припинить фінансування Національного банку, а при потребі і уряду.

В І. Коломойського є один спосіб уникнути екстрадиції до американської Феміди, яка його спітає, куди ділися гроші МВФ. Бо гроші МВФ — це, здебільшого, гроші американських платників податків. Цей спосіб — енергійно очолити боротьбу з корупцією шляхом проведення економічних реформ, оскільки миле його серцю вигадування нових схем пов'язане вже з реальним ризиком виживання для всіх решти бізнесів групи „Приват”.

„Високий замок”

Олександр Белявський – політичний і економічний аналітик, Львів.

**2200 Route 10 West, Suite 109
Parsippany, NJ 07054
(973) 538-3888 • Fax: (973) 538-3899**

INTERNATIONAL TRADE, LTD
e-mail: roxolanald@roxolana.com
web: www.roxolana.com

ПАКУНКИ В УКРАЇНУ

МОРЕМ • АВІА
Вага від 10 до 150 фунтів *

- Пересилайте пакунки до нас через UPS.
- Додаткова знижка для організацій.
- Користуйтеся нашими ARS наліпками.
- Для замовлення наліпок, для підбору пакунків телефонуйте: (973) 538-3888.
- Пакунки до Росії, Латвії, Литви, Естонії, Білорусі, Молдови, Казахстану, Грузії, Вірменії, Польщі, Чехії і Словаччини.
- Готові продуктивні пакунки з каталога.
- Медикаменти на замовлення до України.

ROXOLANA Travel

- У нас можна замовити авіаквитки на будь-які авіакомпанії до більшості європейських країн.
- Візові послуги до України (без запрошення).
- Зустрічаємо і відвозимо на летовище.
- Пашпортні послуги. Обмінюємо старі пашпорти на нові українські.

ROXOLANA Money Service

ПЕРЕСИЛАЄМО ГРОШІ В УКРАЇНУ:

Сума	Оплата	Сума	Оплата	Сума	Оплата
\$100	\$ 7	\$400	\$12	\$ 800	\$17
\$150	\$10	\$500	\$12	\$ 900	\$20
\$200	\$10	\$600	\$15	\$1000	\$20
\$300	\$12	\$700	\$17		

Сума вище \$1000 - Оплата 2%

Маємо ліцензію на пересилку доларів. Також пересилаємо в інші країни.
* Додаткова оплата за доставку. Існують певні обмеження.

ЗАМОВЛЯЙТЕ

Харчовий пакунок „Родинний” з каталога

вміст пакунка:
борошно - 20 ф., гречка - 10 ф., олія - 1 гальон, тушонка - 3 ф., салами - 3 ф., родзинки - 3 ф., дріжджі - 1 ф., кава мелена - 2 ф., шоколад - 2 плитки.
Ціна \$99 за 51 ф.

1-888-ПАКУНОК (725-8665)

Перший український...

(Закінчення зі стор. 6)

ку. Є се одноразовий даток на сю ціль. Вже більше на сю ціль не дамо, бо раз закуплений город не потребує вже ніякої дальшої помочи. Земля не згорить ані не попусе ся. Хто лише закупить один метр, стає „Основателем“ чи „Основателькою українського городу у Львові“. Ім'я його буде випечатане в часописах, а також в „Книзі основателів українського городу у Львові“, яку „Сокиль-Батько“ випечатає на спомин будучим поколінням і на добрий примір, як слабі мають лучити ся, щоби зробити велике діло, як нитка до нитки дає сукману, цегла до цегли дає палату, а метр до метра дає площу. Спішіть Брата з пересилкою 1 доларя, щоби кожний з Вас закупив свою частку землі для українського народу у Львові і поміг здобути се місто для нас.

Вже є закуплених 4,295 метрів, а число всіх метрів городу виносить 22,621. Як знайде ся 22,621 українців, що закуплять по 1 метрови, то площа стане наша. Се прецінь не є

трудно. Свою лепту на закупно 1-го кв. метра шліть просто до нас. Хто не хоче купити метра сам, нехай спонукає інших щоби купили“.

На заклик відгукнулися численні українські мешканці США. У дослідженні ми наведемо не повний перелік жертводавців, а лише тих, кого вдалося віднайти на сторінках часопису „Свобода“, який вже у серпні 1912 року почав публікувати відомості про закупників квадратних метрів „Українського городу“.

Серед них були відділи Руського Народного Союзу: Товариство „Запорізька Січ“ – 206-ий відділ, Братство св. Архистратига Михаїла – 243-ий відділ, Братство св. Миколая – 99-ий відділ (надіслав гроші Петро Герман), Олекса Гладкий – 334-ий відділ, Братство св. Архистратига Михаїла – 142-ий відділ (А. Дронжевський надіслав датки, які зложили 26 жовтня 1912 року Т. Жилка, В. Дорош, І. Жиздик, М. Бабич, П. Гонимар, І. Родзиняк, І. Лещак, Е. Мамчак, Т. Бутинець, М. Ковальчук), Братство св. Гергія та „Наддніпрянський Сокиль“ – 239-ий відділ (Управа Братства на чолі з президентом І. Боросевичем та

секретарем Т. Грицаєм у листі від 30 жовтня 1912 року писала: „Пересилаючи в прилозі банковий чек на суму 25 дол., просимо о поміщене сего нашого листа в слідуєчій числі „Свободи“, щоби тим способом припімнути другим Брацтвам і Товариствам так важне діло. Найвисший бо вже час подбати більше про свої рідні справи, як се роблять інші народи. Не забуваймо, що „в своїй хаті своя правда і сила і воля“.)

Комітет „Рідної Школи“ (Сиракузи) виділив суму на закуп „Українського городу“ у Львові. Імена жертводавців оголошено у часопису „Рідної Школи“.

У акції взяли участь українці з Михайло Андрець, Максим Пилипців, Григорій Якимець, П. Ковалюк, Анна Ковалюк, В. Федорович, П. Гудима, І. Кравчук, М. Гудима, М. Гевко, Г. Притула, Павліна Барчук, Юрко Пуда, Р. Москалюк, Д. Цимбалістий, Яків Гудима, о. Є. Сидоряк, о. Н. Підгорецький, П. Капелюх, Олександр Пернок, Роман Штим. У Нью-Йорку В. Багрийчук та Микола Дзюма. Жертвували на закуп А. Глубіш, Михайло Горбач, О. Гуцало, М. Добровольський, М. Долин-

ний, А. Сокальський, Л. Зьобровський, М. Дармограй, Ф. Тимецький, І. Мисько, І. Комінок, Варвара Сяган, Юзефка Добровольська, Д. Животко, Петро Понятишин, Володимир Хорошак. Л. Бобовський зібрав датки від Василя Ковцуняка, Олекси Федюка, Дмитра Івасюка, Луки Бобисюка. Серед добродіїв були Яків Стеткевич та Михайло Мардиняк, а також (збирав Григорій Патинок) Іван Чопак, Г. Патинок, Антін Пиндус, Йосиф Патинок та Петро Гобляк.

Також було оголошено у „Свободі“, що пожертви зробили у Джерзі-Ситі Осип Стеткевич (редактор „Свободи“), Андрій Савка (управитель друкарні) і Володимир Лотоцький.

Збирали датки Василь Оборишко – член 111-го відділу РНСоюзу, Омелян Рекрут. Зложили пожертви Т. Желіховський, М. Свідер, М. Храпливий, Й. Брезіцький, І. Рекрут, А. Гурняк, О. Рекрут, а Михало Розумний вислав 30 корон.

У Нью-Йорку допомогли Іван Гулей, Августин Куїловський, Йосиф Балук, Микита Казновський, Матвій Дорож, Юліян Мацяк, З. Пікульський, Михайло Микитка, Афтанас Гулей, Василь Мельник, Марія Найдух.

У Канаді вістки про тих, хто зложив свою частку, друкувалися у часопису „Вісти з Запорожя“. З Едмонтону були Григорій і Василина Крайківські, Роман і Марія Кремери, Вероніка Говда, Анастасія Бондарчук. Окрім цього, Михайло Белегай взяв 100 квадратних метрів стадіону для розпродажу.

Ділимося сумною вісткою з друзями, знайомими та українською громадою, що 21 квітня, 2019 з волі Всевишнього відійшов у Вічність на 84-му році життя

св. п. д-р ЮРІЙ М. КРИВОЛАП

Професор-емерит мікробіології медично-стоматологічного факультету
Мерилендського університету, Балтимор, МД
Дійсний член Української Вільної Академії Наук
Fellow, American Academy for Microbiology

* * * * *

Голова ЦК Об'єднання Демократичної Української Молоді
Член редакційної колегії журналу «Молода Україна»
Член секретаріату Української Революційно-Демократичної Партії

* * * * *

Голова Ділового Комітету Побудови Пам'ятника
бл. п. Митрополитові-мученику Василеві (Липківському)

Секретар Ради Митрополії
Член Опікунчої Ради семінарії св. Софії
Член Консисторії

Директор Архівів Української Православної Церкви в США

* * * * *

Чин Похорону і Панахида відслужилися 30-го квітня
у храмі св. Арх. Михаїла УПЦ в США, Балтимор, МД
а відтак 1 травня на цвинтарі Церкви Пам'ятника
св. Андрія Первозванного в South Bound Brook, NJ.

У глибокому смутку залишаються:
дружина Ольга з роду Нікітич,
син Юрій Криволап, мол.,
племінник Володимир Криволап з родиною
та ближча і дальша родина в США і в Україні.

Бажаючі скласти пожертви в пам'ять Покійного можуть це зробити на потреби:
The Ukrainian Academy of Arts and Sciences in the U.S., Inc.,
206 West 100-th Street, New York, NY 10025-5018 або
The Bahriany Foundation, Inc., 19669 Villa Rosa Loop, Fort Myers, FL 33967.

АРКА

Вишиванки, хустки, нитки,
тканина до вишивання, рушники,
коралі, пояси, кераміка, різьба

89 East 2nd St., New York, NY 10009

Tel.: 212-473-3550

Друкарня COMPUTOPRINT Corp.

Established 1972

Clifton, New Jersey

виконує друкарські роботи:

- книжки (в твердій і м'якій оправах)
- журнали (з експедицією, або без)
- канцелярські друки
- весільні запрошення (в укр. і англ. мовах)

Ваші замовлення виконуємо
сумлінно, скоро і на час та
з 40-літнім досвідом!

973-574-8800

Fax: 973-574-8887

e-mail: computopr@aol.com

ЕВГЕН
ОСЦІСЛАВСЬКИЙ
Ліцензований продавець
страхування життя
Ukrainian National Assn., Inc.

Tel.: 480-207-7070

e-mail: eugenemaria1968@gmail.com

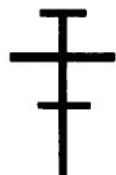

МАРІЯ ДРИЧ
Ліцензований Продавець
Страхування Життя
MARIA DRICH
Licensed Life Insurance Agent
Ukrainian National Assn., Inc.

2200 Route 10, Parsippany, NJ 07054

Tel.: 973-292-9800 ext. 3035

e-mail: mdrich@unamember.com

Ділимося сумною вісткою, що 16-го травня 2019 року відійшла у вічність

**СВ. П.
пл. сен.**

**д-р дентистики
Олександра Євгенія Баранецька
з дому Трембіцька**

випускниця

Факультетів Інженерії та Дентистики,

довголітня членка пластового куреня

"Ті, що греблі рвуть на застоючих водах громадського життя"

У глибокому смутку і горі:

- чоловік - д-р мед. Адріян Баранецький
- доні - м-р Христина з чоловіком д-ром прав Андрієм Олесницьким
- д-р прав Вікторія Баранецька
- син - канд. д-р прав Андрій Баранецький
- внучки - Адріянна, Юліяна
- тета - Мирослава Гофрик (Львів)
- швагер - д-р мед. Микола Баранецький з доньками:
- Миколая Нинка з родиною
- Ляриса Рафаел з чоловіком
- свати - д-р прав Нестор Олесницький з дружиною Іванкою

Вічна їй пам'ять!

Пожертви у пам'яті Покійної можна скласти на:

Ukrainian Studies at Columbia University
Ukrainian Studies Fund, Inc.
34 Kirkland Street, Cambridge, MA 02138

Чеки просимо виписувати на "Ukrainian Studies Fund" з заміткою "In memory of Alexandra Baranetsky".

або на Ukrainian Catholic Education Foundation
2247 W. Chicago Avenue, Chicago, IL 60622
Web: ucef.org

Ділимося сумною вісткою, що в неділю, 19 травня 2019 року відійшла у вічність на 107-му році життя

СВ.П.

Марія Кузишин

Мама, Бабця, Прабабця і Пра-прабабця

народжена 8 вересня 1912 року у селі Божиків, повіт Підгайці, Західня Україна

Залишилися в глибокому смутку -

- сини - Богдан з дружиною Оксаною
- Василь з дружиною Penny
- донька - Люба Більовщук
- внуки - Олесь Кузишин з дружиною Олею
- Богдан І. Кузишин з дружиною Оксаною
- Галя Голубець з чоловіком Левком
- Христя Oertling з чоловіком Michael
- Андрея Figley з чоловіком Nathan
- Katrina Kuzyszyn-Jones з чоловіком Donald
- Марко Більовщук
- правнуки - Адріана з чоловіком Jonathan, Александра, Андрій, Катерина, Руслан, Ореста, Benjamin, Madeline, Mallory, Alexa, Dylan і Dawson
- праправнуки - Jack і Scarlett та ближча і дальша родина в Україні.

Вічна їй пам'ять!

Панахида відбулася в четвер, 23 травня, о год. 7-й вечора в похоронному заведенні Chubenko Funeral Home, 625 Port Reading Ave., Port Reading, N.J.

Похорон відбувся в п'ятницю, 24 травня, о год. 10-й ранку з церкви Успення Пресвятої Богородиці, 684 Alta Vista Place, Perth Amboy, N.J. на цвинтар св. Андрія Первозваного в С. Баунд-Бруку, Н. Дж.

Замість квітів просимо складати пожертви на Стипендійну Акцію СУА (UNWLA, Inc. Scholarship Program, 171 Main St., P.O. Box 24, Matawan, NJ 07747-0024) або на церкву Успення Пресвятої Богородиці, (Ukrainian Catholic Church of the Assumption of the Blessed Virgin Mary, 684 Alta Vista Place, Perth Amboy, N.J 08861).

VARSHAVSKY MONUMENTS
862-812-7086
E-mail: VarshavskyMonuments@gmail.com

ПАМ'ЯТНИКИ — МАВЗОЛЕЇ
Великий вибір граніту
Індивідуальний дизайн
Гравірування на граніті
Керамічні фотографії на пам'ятники
Замовлення, виготовлення і встановлення в штатах NJ/NY/PA

Oblast Memorials
PO Box 746, Chester, NY 10918
845-469-4247 E-mail: oblast@optonline.net

ОБСЛУГОВУЄ УКРАЇНСЬКУ ГРОМАДУ В NY/NJ/CT/PA
З ВИРОБОМ ЗНАМЕНИТИХ
~ ПAM'ЯТНИКІВ ~ МАВЗОЛЕЇВ
НА ВАШЕ БАЖАННЯ МОЖЕМО ЗУСТРІТИСЯ З ВАМИ
У ВАШОМУ ДОМІ, ЩОБ ОБГОВОРТИ ВАШ ПРОЄКТ.

LYTWYN & LYTWYN
UKRAINIAN FUNERAL DIRECTORS
Theodore M. Lytwyn, Manager
NJ Lic. No. 3212
AIR CONDITIONED ROOMS
Обслуга ЩИРА і СЕРДЕЧНА
Our services are available
anywhere in New Jersey.
Також займаємося похоронами
на цвинтарі в С. Бавнд Бруку
і перенесенням тлінних останків
з різних країн світу.
UNION FUNERAL HOME
1600 Stuyvesant Ave (corner of Stanley Terr.)
UNION, NJ 07083
908-964-4222 • 973-375-5555
www.unionfuneralhome.com

ПЕТРО ЯРЕМА
УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК
Займається похоронами
в **BRONX, BROOKLYN,
NEW YORK** і околицях
ДАНИЛО БУЗЕТА – директор
Родина **ДМИТРИК**
Peter Jarema Funeral Home, Inc.
129 EAST 7th STREET
NEW YORK, N. Y. 10009
(212) 674-2568

KULINSKI MEMORIALS
809 SOUTH MAIN STREET • MANVILLE, NJ 08835
TEL. 908-722-3130 FAX 908-253-0027
TOLL FREE 800-458-5467 kulinskimemorials@msn.com

- Служить українській громаді понад 60 років
- Понад 40 колорів граніту до вибору
- Гравюри на замовлення
- Консультації вдома за домовленням
- Обслуговує клієнтів у трьох штатах (NJ, NY, PA)
- 5 хвилин від С. Бавнд-Бруку, Н, Дж.

Шановні читачі!
Висилаючи до „Свободи“ спомини і співчуття з приводу відходу своїх близьких і друзів, не забувайте підтримувати видання тижневика пожертвами на пресовий фонд!

SELF RELIANCE NEW YORK
Federal Credit Union

САМОПОМІЧ - НЬЮ ЙОРК
Федеральна Кредитова Кооператива

Працюємо для української громади з 1951 року!

Короткостроковий грошовий рахунок

2.12%

APY*

Високі відсотки

Money Market

ГОЛОВНЕ БЮРО: 108 SECOND AVENUE NEW YORK, NY 10003
TEL: 212-473-7310 FAX: 212-473-3251

КЕРГОНКСОН:

6329 Route 209
Kerhonkson,
NY12446
Tel: 845-626-2938

ЮНІОНДЕЙЛ:

226 Uniondale Ave
Uniondale, NY 11553
Tel: 516 565-2393
Fax: 516 565-2097

АСТОРИЯ:

32-01 31st Street
Astoria, NY 11106
Tel: 718 626-0506
Fax: 718 626-0458

ЛІНДИНГБОРСТ:

225 N. 4th Street
Lindenhurst, NY 11757
Tel: 631 867-5990
Fax: 631 867-5989

ЕЛЕКТРОННА ПОШТА:
Info@selfreliancenyc.org

ІНТЕРНЕТ:
www.selfreliancenyc.org

БЕЗКОШТОВНО:
1-888-SELFREL

*APY - Відсоток у річному відношенні з денно нарахованою дивідендою. Мінімальна сума на відкриття Money Market рахунку \$2,500.00. До шість виведень з рахунку в місяць. Мінімальна сума виведення - \$500.00. Дивіденда виплачена місячно та може бути змінена в будь який час.